L-EVANĠELJU
Ta'
SIDNA ĠESÙ KRISTU
Skond
SAN MATTEW

Traduzzjoni ġdida bil-Malti
1969

TRINITARIAN BIBLE SOCIETY
217 KINGSTON ROAD, LONDON, S.W.19

L-EVANĠELJU TA’ SAN MATTEW

1 Il-ktieb tan-nisel ta’ Ġesù Kristu, bin David, bin
Abraham.
2 Abraham nissel ’l Iżakk; u Iżakk nissel ’il Ġakobb; u
Ġakobb nissel ’il Ġuda u ’l ħutu; 3 U Ġuda nissel ’il
Fares u ’l Żarah minn Thamar; u Fares nissel ’il Hesron;
u Hesron nissel ’l Aram; 4 U Aram nissel ’il Għaminadab;
u Għaminadab nissel ’il Nahson; u Nahson nissel ’il
Salmon. 5 U Salmon nissel ’il Bogħoż minn Rahab; u
Bogħoż nissel ’il Għobed minn Rut; u Għobed nissel ’il
Jesse; 6 U Jesse nissel ’il David is-sultan;
u David nissel ’il Salamun minn dik li kienet il-mara ta’
Urija; 7 U Salamun nissel ’il Robogħam; u Robogħam
nissel ’l Abija; u Abija nissel ’l Asa; 8 U Asa nissel ’il
Josafat; u Josafat nissel ’il Joram; u Joram nissel ’il
Għożija; 9 U Għożija nissel ’il Joatam; u Joatam nissel
’l Aħaż; u Aħaż nissel ’l Heżekija; 10 U Heżekija nissel
’il Manasse; u Manasse nissel ’l Amon; u Amon nissel ’il
Jożija; 11 U Jożija nissel ’il Jekonija u ’l ħutu, fi żmien li
ttieħdu f’Babel:
12 U wara li ttieħdu f’Babel, Jekonija nissel ’il Salatjel;
u Salatjel nissel ’il Żorobabel; 13 U Żorobabel nissel ’l
Abihud; u Abihud nissel ’l Elijakim; u Elijakim nissel ’il
Għażor; 14 U Għażor nissel ’il Sadok; u Sadok nissel ’l
Akim; u Akim nissel ’l Eljud; 15 U Eljud nissel ’l El-
għażar; u Elgħażar nissel ’il Mattan; u Mattan nissel ’il
Ġakobb. 16 U Ġakobb nissel ’il Ġużepp ir-raġel ta’
Marija, li minnha twieled Ġesù, li jgħidulu Kristu.
17 Mela t-tnissiliet kollha minn Abraham sa David
huma erbatax-il nisel; u minn David sa meta ttieħdu f’Babel
erbatax-il nisel; u minn meta ttieħdu f’Babel sa Kristu
erbatax-il nisel.
18 Issa t-twelid ta’ Ġesù Kristu kien hekk: Meta ommu
Marija tgħarrset ’il Ġużepp, qabel ma marru flimkien

instabet tqila mill-Ispirtu s-Santu. 19 Imbagħad Ġużepp
żewġha, billi kien raġel sewwa, u ma riedx ixandarha, kien
tal-fehma li jkeċċiha bil-moħbi. 20 Iżda hu u jaħseb fuq
dan, ara, l-anġlu tal-Mulej deħirlu f'ħolma jgħid: Ġużepp,
bin David, la tibżax tieħu 'l Marija b'martek; għax dak li
hu mnissel fiha hu mill-Ispirtu s-Santu. 21 U hi tiled iben;
u int issemmih ĠESÙ; għax hu jeħles il-poplu tiegħu minn
dnubiethom.

22 Issa dan kollu ġara, biex iseħħ dak li ngħad mill-
Mulej bil-profeta, li jgħid: 23 Ara, xebba titqal, u tiled iben,
u jsemmuh Emmanuel, li jfisser: Alla magħna. 24 Im-
bagħad wara li Ġużepp qam mill-irqad tiegħu għamel
bħal ma qallu l-anġlu tal-Mulej, u ħa miegħu 'l martu:
25 U ma kienx jafha sakemm wildet l-ewwel iben tagħha:
u semmieh ĠESÙ.

2 Issa meta Ġesù twieled f'Betlehem tal-Lhudija fi żmien
is-Sultan Erodi, ara, maġi mill-lvant ġew Ġerusalem, 2
Igħidu: Fejn hu dak li twieled Sultan tal-Lhud? Għax
aħna rajna l-kewkba tiegħu fil-lvant, u ġejna biex nagħtuh
qima.

3 Meta s-Sultan Erodi sama' dan, tħawwad; u miegħu
Ġerusalem kollha. 4 U wara li laqqa' flimkien il-qassisin
il-kbar kollha u l-iskribi tal-poplu, staqsiehom fejn kellu
jitwieled Kristu.

5 U huma qalulu: F'Betlehem tal-Lhudija: għax hekk
inkiteb mill-profeta: 6 U int Betlehem, art ta' Ġuda,
mintix l-iżgħar fost l-ibliet ewlenin ta' Ġuda: għax minnek
joħroġ Mexxej, li jmexxi l-poplu tiegħi ta' Iżrael.

7 Imbagħad Erodi, wara li sejjaħ bil-moħbi lill-maġi,
tkixxef bir-reqqa minnhom iż-żmien meta dehret il-kewkba.
8 U bagħathom Betlehem, u qal: Morru fittxu tajjeb it-
tarbija; u meta ssibuh, erġgħu għiduli, biex niġi u nagħtih

qima wkoll. 9 Meta semgħu s-sultan, telqu; u, ara, il-
kewkba, li raw fil-lvant, marret qabilhom, sakemm ġiet u
qagħdet fuq fejn kien hemm it-tarbija. 10 U ferħu ferħ
kbir wisq, meta raw il-kewkba. 11 U meta daħlu d-dar,
raw it-tarbija m'ommu Marija; u xteħtu fl-art, u tawh
qima: imbagħad fetħu t-teżori tagħhom, u tawh għatjiet;
deheb, lubien, u morr. 12 U billi kienu mwissijin f'ħolma
li m'għandhomx imorru lura għand Erodi, telqu lejn
arthom minn triq oħra.

13 U meta telqu, ara, l-anġlu tal-Mulej deher 'il Ġużepp
f'ħolma, igħid: Qum, u ħu t-tarbija u 'l ommu, u aħrab
għall-Eġittu, u oqgħod hemm sa ma ngħidlek: għax Erodi
jfittex it-tarbija biex jeqirdu. 14 Meta qam, ħa bil-lejl it-
tarbija u l-ommu, u telaq lejn l-Eġittu. 15 U baqa' hemm
sal-mewt ta' Erodi: biex iseħħ dak li ntqal mill-Mulej
bil-profeta, li jgħid: Mill-Eġittu sejjaħt lil ibni.

16 Imbagħad Erodi, meta ra li l-maġi daħku bih, saħan
bis-sħiħ, u bagħat joqtol lis-subien kollha minn sentejn
l-isfel, li kienu f'Betlehem, u fl-inħawi tagħha kollha, skond
iż-żmien li b'għaqal sar jaf mill-maġi. 17 Imbagħad
seħħ dak li ntqal minn Ġeremija l-profeta, li jgħid:
18 Instama' leħen f'Rama, tinwiħ, u biki, u xir kbir; Rakel
tibki lil uliedha, u tistabar ma tridx, għax m'għadhomx
iżjed.

19 Iżda meta miet Erodi, ara, anġlu tal-Mulej deher
f'ħolma 'l Ġużepp fl-Eġittu, 20 Igħid: Qum, u ħu t-tarbija
u l-ommu, u mur fl-art ta' Iżrael: għax dawk li riedu
l-ħajja tat-tarbija mietu. 21 U qam, u ħa t-tifel u l-ommu,
u ġie fl-art ta' Iżrael. 22 Imma meta sama' li Akilaws kien
isaltan fil-Lhudija, minflok missieru Erodi, baża' jmur
hemm; u billi kien imwissi minn Alla f'ħolma twarrab
fl-inħawi tal-Galilija: 23 U ġie u għammar f'belt jisimha
Nazzaret: biex iseħħ dak li ntqal mill-profeti: Jissejjaħ
Nazzarenu.

3 F'dawk il-jiem ġie Ġwanni l-Battista, ixandar fid-deżert
tal-Lhudija, 2 U jgħid: Indmu; għax qorbot is-saltna tas-
smewwiet. 3 Għax dan hu dak li fuqu tkellem il-profeta
Isaija, li jgħid: Il-leħen ta' wieħed igħajjat fid-deżert:
Ħejju t-triq tal-Mulej, wittu l-mogħdijiet tiegħu.

4 U Ġwanni nnifsu kellu libstu tax-xagħar tal-ġemel,
u ħżiem tal-ġild madwar ġenbejh; u l-ikel tiegħu kien
ġradijiet u għasel salvaġġ. 5 Imbagħad Ġerusalem u l-
Lhudija kollha, u l-art kollha ta' madwar il-Ġurdan, marru
għandu. 6 U tgħammdu minnu fix-xmara Ġurdan, huma
u jistqarru dnubiethom.

7 Iżda meta ra ħafna mill-Fariżej u mis-Sadduqin ġejjin
għall-magħmudija tiegħu, qalilhom: Ja nisel il-lifgħat, min
wissiekom biex taħarbu mill-għadab li ġej? 8 Agħmlu
mela frott li jistħoqq lill-indiema: 9 U taħsbux biex tgħidu
fikom infuskom: Bħala missierna għandna 'l Abraham:
għax ingħidilkom, li Alla jista' minn dal-ġebel iqajjem ulied
'l Abraham. 10 U issa wkoll il-mannara qiegħda ma' għerq
is-siġar: għalhekk kull siġra li ma tagħmilx frott tajjeb
tinqata', u tintafa' fin-nar. 11 Jien tassew ingħammidkom
bl-ilma għall-indiema: iżda dak li jiġi warajja hu aqwa
minni, u jien ma jistħoqqlix narfa' il-qorq tiegħu: hu jgħam-
midkom bl-Ispirtu s-Santu, u bin-nar: 12 Il-midra tiegħu
qiegħda f'idu, u jnaddaf sewwa l-qiegħa tiegħu; u jiġbor
il-qamħ tiegħu fil-matmura; iżda b'nar li ma jintefiex
jaħraq it-tiben.

13 Imbagħad ġie Ġesù mill-Galilija għall-Ġurdan għand
Ġwanni, biex jitgħammed minnu. 14 Iżda Ġwanni ma
ħalliehx, billi qal: Jmissni nitgħammed minnek jien; u tiġi
għandi int? 15 U wieġeb Ġesù, qallu: Ħa jkun hekk
issa: għax hekk xieraq għalina, biex inwettqu kull
ħaqq. Imbagħad ħallieh.

16 U meta tgħammed, Ġesù minnufih ħareġ mill-ilma:
u, ara, is-smewwiet infetħulu, u ra l-Ispirtu t'Alla nieżel

bħal ħamiema, u ġej fuqu: 17 U, ara, leħen mis-smewwiet
igħid: Dan hu Ibni l-maħbub, li bih nitgħaxxaq.

4 Imbagħad Ġesù ttieħed mill-Ispirtu fid-deżert biex
jiġġarrab mix-xitan. 2 U meta sam erbgħin jum u
erbgħin lejl, wara ħadu l-ġuħ, 3 U meta x-xitan ġie lejh, qal:
Jekk int Bin Alla, amar li dawn il-ġebliet isiru ħobż.
4 Iżda hu wieġeb u qal: Hu miktub: Il-bniedem ma jgħix
biss bil-ħobż, iżda b'kull kelma li toħroġ minn fomm Alla.
5 Imbagħad ix-xitan ħadu fil-belt imqaddsa, u qiegħdu
fuq il-quċċata tat-tempju, 6 U qallu: Jekk int Bin Alla,
ixteħet għal isfel; għax hu miktub: Hu jqabbad l-anġli
tiegħu jieħdu ħsiebek: u f'idejhom iżommuk 'il fuq, li
ma taħbatx sieqek ma' ġebla. 7 Qallu Ġesù: Tarġa' hu
miktub: La ġġarrabx lill-Mulej Alla tiegħek.
8 Raġa' x-xitan ħadu fuq muntanja għolja wisq, u wrieh
is-saltniet kollha tad-dinja, u l-glorja tagħhom; 9 U qallu:
Dawn il-ħwejjeġ kollha nagħtihomlok, jekk tixteħet fl-art
u tagħtini qima. 10 Qallu mbagħad Ġesù: Itlaq 'il hemm,
Satana; għax hu miktub: Agħti qima lill-Mulej Alla
tiegħek, u lilu biss aqdi. 11 Imbagħad ix-xitan ħallieh; u,
ara, anġli ġew u daru bih.
12 Issa meta Ġesù sama' li Ġwanni ntafa' il-ħabs, telaq
lejn il-Galilija; 13 U wara li ħalla 'l Nazzaret, ġie u għammar
f'Kafarnahum, li qiegħed ħdejn il-baħar, fit-truf ta' Żabulun
u Neftali: 14 Biex iseħħ dak li ntqal mill-profeta Isaija,
li jgħid: 15 L-art ta' Żabulun, u l-art ta' Neftali, fit-triq
tal-baħar, 'il hemm mill-Ġurdan, il-Galilija tal-Ġentili;
16 Il-poplu li kien fid-dlamijiet ra dawl kbir; u lil dawk li
kienu qegħdin fl-art u d-dell tal-mewt telgħalhom id-dawl.
17 Minn dak iż-żmien beda Ġesù jxandar, u jgħid:
Indmu: għax is-saltna tas-smewwiet qorbot.
18 U hu u miexi ma' xatt il-baħar tal-Galilija, Ġesù ra
żewġt aħwa, Xmun igħidulu Pietru, u Indri ħuh, inizżlu xibka

fil-baħar: għax kienu sajjieda. 19 U qalilhom: Ejjew
warajja, u nagħmilkom sajjieda tal-bnedmin. 20 U huma
mill-ewwel ħallew ix-xbieki tagħhom, u marru warajh.
21 U meta telaq minn hemm, ra żewġt aħwa oħra,
Ġakbu bin Żebedew, u ħuh Ġwanni, f'dgħajsa ma' Żebedew
missierhom, isewwu x-xbieki tagħhom; u sejħilhom. 22 U
mill-ewwel ħallew id-dgħajsa u lil missierhom, u marru
warajh. 23 Fil-Galilija kollha mar idur Ġesù, igħallem
fis-sinagogi tagħhom, u jxandar l-evanġelju tas-saltna, u
jfejjaq kull xorta ta' mard, u kull xorta ta' nuqqas ta' saħħa
fost in-nies. 24 U xterdet ħbaru mas-Sorija kollha; u
ġibulu lil dawk kollha li kienu morda li kellhom kull xorta
ta' mard u ta' uġigħ; u dawk li kellhom fihom ix-xjaten,
u dawk li jagħtihom tal-qamar, u dawk li kienu paralitiċi;
u fejjaqhom. 25 U ġmieghi kbar ta' nies marru warajh
mill-Galilija, u minn Dekapoli, u minn Ġerusalem, u
mil-Lhudija, u min-naħa l-oħra tal-Ġurdan.

5 U wara li ra l-ġmiegħi tan-nies tala' fuq muntanja: u
meta qagħad bil-qiegħda, id-dixxipli tiegħu resqu lejh:
2 U fetaħ fommu, u għallimhom, hu u jgħidilhom:
3 Imberkin il-foqra fl-ispirtu: għax tagħhom hi s-saltna
tas-smewwiet.
4 Imberkin l-imnikktin: għax għad jitfarrġu.
5 Imberkin il-ġwejdin: għax għad jirtu l-art.
6 Imberkin dawk li għandhom il-ġuħ u l-għatx tal-ħaqq:
għax għad jixbgħu.
7 Imberkin dawk li jħennu: għax għad isibu l-ħniena.
8 Imberkin dawk ta' qalb safja: għax għad jaraw 'l Alla.
9 Imberkin dawk li jġibu l-paċi; għax għad jissejħu wlied
Alla.
10 Imberkin dawk li huma ippersegwitati minħabba
l-ħaqq: għax tagħhom hija s-saltna tas-smewwiet.
11 Imberkin intom, meta l-bnedmin igħajrukom, u

jippersegwitawkom, u jgħidu minn kull deni fuqkom
bil-gideb, minħabba fija. 12 Ifirħu, u thennew wisq; għax
kbir hu ħlaskom fis-smewwiet: għax hekk ippersegwitaw
lill-profeti li kienu qabilkom.
13 Intom il-melħ ta' l-art: iżda jekk il-melħ jitlef
imluħitu, biex jitmellaħ? għalxejn iżjed ma jiswa, ħlief biex
jirtema barra, u jirtifes mill-bnedmin. 14 Intom id-dawl
tad-dinja. Belt li qiegħda fuq għolja ma tistax tinħeba.
15 Lanqas jixilgħu xemgħa l-bnedmin, u jqegħduha taħt
kejl, imma fuq gandlier; u hi ddawwal lil dawk kollha li
huma fid-dar. 16 Ha jiddi hekk dawlkom quddiem il-
bnedmin, biex jaraw l-egħmejjel tajba tagħkom, u jigglori-
fikaw lil Missierkom li qiegħed fis-smewwiet.
17 La taħsbux li ġejt biex neqred il-liġi, jew il-profeti:
jien ma ġejtx biex neqred, iżda biex inwettaq. 18 Għax
tassew ingħidilkom: Sakemm igħaddu s-sema u l-art, jota
waħda jew nitfa waħda ma titneħħiex mil-liġi, sa ma kollox
iseħħ. 19 Kull min għalhekk jikser wieħed minn dawn
l-iċken kmandamenti, u jgħallem lill-bnedmin hekk,
jissejjaħ l-iżgħar fis-saltna tas-smewwiet: iżda kull min
iħarishom u jgħallimhom, jissejjaħ kbir fis-saltna tas-
smewwiet. 20 Għax ingħidilkom: Jekk il-ħaqq tagħkom
ma jkunx akbar mill-ħaqq ta' l-iskribi u tal-Fariżej, ma
tidħlu b'xejn fis-saltna tas-smewwiet.
21 Smajtu dak li ntqal min-nies ta' dari: La toqtolx;
u kull min joqtol ikun ħaqqu l-kundanna: 22 Iżda jien
ingħidilkom: Li kull min jagħdab għal ħuh mingħajr raġuni
jkun ħaqqu l-kundanna; u kull min igħid lil ħuh: Raka,
ikun ħaqqu l-kunsill: iżda kull min igħid: Ja iblah, ikun
ħaqqu l-infern tan-nar. 23 Għalhekk jekk iġġib fuq l-altar
l-għatja tiegħek, u hemm tiftakar li ħuk għandu xi ħaġa
kontra tiegħek; 24 Ħalli hemm l-għatja tiegħek quddiem
l-artal, u mur l-ewwel issewwa ma' ħuk, imbagħad ejja u
offri l-għatja tiegħek. 25 Ftiehem malajr ma' l-għadu
tiegħek, int u għadek miegħu fit-triq; li ma jmurx l-għadu

jagħtik f'idejn l-imħallef, u l-imħallef jagħtik f'idejn il-
għassies, u tixteħet fil-ħabs. 26 Tassew ingħidlek: Int
b'xejn ma toħroġ minn hemm, sa ma tħallas sa l-aħħar
ħabba.

27 Smajtu li ntqal min-nies ta' dari: La tagħmilx adulterju:
28 Imma jien ingħidilkom: Li kull min iħares lejn mara
biex jiżni magħha, ikun ġa f'qalbu għamel adulterju
magħha. 29 U jekk għajnek il-leminija tfixklek, aqlagħha,
u armiha bgħid minnek: għax jaqbillek li tispiċċa biċċa
waħda minnek, u mhux li ġismek kollu jirtema fl-infern.
30 U jekk idek il-leminija tfixklek, aqtagħha, u ixħetha
bgħid minnek: għax jaqbillek li tispiċċa biċċa waħda
minnek, u mhux ġismek kollu jixteħet fl-infern.

31 Intqal: Kull min ikeċċi l-martu, ħa jagħtiha l-kitba
tad-divorzju. 32 Iżda jien ingħidilkom: Li kull min ikeċċi
l-martu, ħlief minħabba ż-żina, iġagħalha tagħmel adulterju:
u kull min jiżżewweġ lil dik li hi iddivorzjata jagħmel
adulterju.

33 Tarġa' smajtu dak li ntqal min-nies ta' dari: La
tiksirx il-ħalfa, iżda rodd lill-Mulej il-ħalf tiegħek: 34 Imma
jien ingħidilkom: Taħilfu xejn; la bis-sema; għax hu
t-tron t'Alla: 35 La bl-art; għax hi l-mirfes ta' riġlejh; la
b'Ġerusalem; għax hi l-belt tas-Sultan il-kbir. 36 Lanqas
taħlef b'rasek, għax int ma tistax tagħmel xagħra waħda
bajda jew sewda. 37 Iżda ħa jkun kliemkom: Iwa, iwa;
Le, le: għax dak kollu li hu iżjed minn dan jiġi mill-ħażen.

38 Smajtu li ntqal: Għajn b'għajn, u sinna b'sinna:
39 Imma jien ingħidilkom: La tieqfux lill-ħażen: iżda lil
kull min jagħtik daqqa ta' ħarta fuq ħaddek il-lemin,
dawwarlu l-ieħor ukoll. 40 U jekk xi bniedem imur il-qorti
miegħek, u jeħodlok libstek, ħallih jieħu l-mantar tiegħek
ukoll. 41 U kull min iġiegħlek tmur mil, mur miegħu
tnejn. 42 Agħti lil min jitolbok, u min irid jissellef minn
għandek la titwarrabx minnu.

43 Smajtu li ntqal: Ħobb lil għajrek, u obgħod lill-għadu

tiegħek. 44 Iżda jien ngħidilkom: Ħobbu lill-egħdewwa
tagħkom, bierku lil dawk li jisħtukom, għamlu l-ġid lil
dawk li jobogħdukom, u jtolbu għal dawk li jaħqrukom,
u jippersegwitawkom; 45 Biex tkunu wlied Missierkom li
hu fis-smewwiet: għax hu jtalla' x-xemx tiegħu fuq il-ħżiena
u fuq it-tajbin, u jibgħat ix-xita fuq in-nies sewwa u fuq
dawk li mhumiex sewwa. 46 Għax jekk tħobbu lil min
iħobbkom, xi ħlas għandkom? Ma jagħmlux hekk ukoll
il-publikani? 47 U jekk issellmu lil ħutkom biss, x'tagħmlu
aktar mill-oħrajn? Ma jagħmlux ukoll dan il-publikani?
48 Kunu mela perfetti, bħal ma hu perfett Missierkom li
hu fis-smewwiet.

6 Araw li ma tagħmlux il-karità tagħkom quddiem il-
bnedmin, biex jarawkom: inkella ma jkollkomx ħlas minn
Missierkom li hu fis-smewwiet. 2 Għalhekk meta tagħmel
il-karità tiegħek, iddoqqx it-tromba quddiemek, kif jagħmlu
l-ipokriti fis-sinagogi u fit-toroq, biex ikunu mfaħħrin mill-
bnedmin. Tassew ngħidilkom: Għandhom ħlashom.
3 Iżda meta tagħmel karità, tħallix idek ix-xellugija tkun
taf x'għamlet il-leminija: 4 Biex il-karità tiegħek tkun
fil-moħbi: u Missierek li jara fil-moħbi jroddlok fil-beraħ.
5 U meta titlob, tkunx bħall-ipokriti: għax huma jħobbu
jitolbu weqfin fis-sinagogi u f'irjus it-toroq, biex jarawhom
il-bnedmin. Tassew ngħidilkom: Għandhom ħlashom.
6 Iżda int, meta titlob, idħol fil-kmajra tiegħek, u meta
tkun għalaqt biebek, itlob lil Missierek li hu fil-moħbi; u
Missierek li jara fil-moħbi jroddlok fil-beraħ.
7 Iżda meta titlob, tużax kliem żejjed, bħal ma jagħmlu
l-pagani: għax huma jaħsbu li jinstemgħu minħabba l-kliem
żejjed tagħhom. 8 Tkunux mela bħalhom: għax Missier-
kom jaf x'jinħtiġilkom, qabel ma titolbuh.
9 Hekk mela jtolbu: Missierna li int fis-smewwiet, Jit-
qaddes ismek. 10 Tiġi saltnatek. Ikun li trid int fl-art, kif

inhu fis-sema. 11 Ħobżna ta' kuljum agħtina llum. 12 U
aħfrilna djunna, bħal ma naħfru aħna lill-midjunin tagħna.
13 U la ddaħħalniex fit-tiġrib, iżda eħlisna mid-deni:
Għax tiegħek is-saltna, u s-setgħa, u l-glorja, għal dejjem.
Amen.
14 Għax jekk taħfru lill-bnedmin ħtijiethom, jaħfrilkom
ukoll Missierkom li hu fis-smewwiet. 15 Iżda jekk ma
taħfrux lill-bnedmin ħtijiethom, lanqas Missierkom ma
jaħfrilkom ħtijietkom.
16 U meta ssumu, tkunux bħall-ipokriti, b'wiċċ imqarras:
għax huma jqarrsu wiċċhom, biex jidhru lill-bnedmin li
huma sajmin. Tassew ingħidilkom: Għandhom ħlashom.
17 Iżda int, meta ssum, idlek rasek, u aħsel wiċċek; 18 Biex
ma tidhirx lill-bnedmin li int sajjem, iżda lil Missierek
li hu fil-moħbi: u Missierek, li jara fil-moħbi, iħallsek
fil-beraħ.
19 La taħżnux teżori fl-art għalikom, fejn il-kamla u
s-sadid iħassru, u fejn il-ħallelin jiftħu u jisirqu: 20 Iżda
aħżnu għalikom teżori fis-sema, fejn la l-kamla u la s-sadid ma
jħassru, u fejn il-ħallelin la jiftħu u lanqas jisirqu: 21 Għax
fejn hu t-teżor tiegħek, hemm qalbek tkun ukoll. 22 Il-għajn
hi d-dawl tal-ġisem: jekk mela għajnek tkun safja, ġismek
kollu jkun mimli bid-dawl. 23 Iżda jekk għajnek hi ħażina,
ġismek kollu jkun mimli bid-dlam. Jekk mela d-dawl li
hemm fik hu dlam, kemm hu kbir dak d-dlam! 24 Ħadd
ma jista' jaqdi żewġ sidien: għax jew jobgħod lil wieħed,
u jħobb lill-ieħor; jew iżomm ma' wieħed, u jżeblaħ lill-
ieħor. Ma tistgħux taqdu 'l Alla u lil mammona.
25 Għalhekk ingħidilkom: La toqogħdux titħassbu
għal ħajjitkom, x'sejrin tieklu, jew x'sejrin tixorbu; lanqas
għal ġisimkom, x'sejrin tilbsu. Il-ħajja mhix aktar mill-ikel,
u l-ġisem aktar mill-ilbies? 26 Ħarsu lejn it-tjur ta' l-ajru
huma la jiżirgħu, la jaħsdu, u la jaħżnu fl-imtamar; madan-
kollu Missierkom tas-smewwiet jitmagħhom. Ma tiswewx
aktar minnhom? 27 U min minnkom billi jitħasseb, jista'

jżid ma' tulu kubitu wieħed? 28 U għalfejn titħassbu fuq
l-ilbies? Ħarsu lejn il-ġilji tar-raba', kif jikbru; huma la
jaħdmu, u la jagħżlu: 29 U jien ingħidilkom: Li lanqas
Salamun fil-glorja kollha tiegħu ma kien liebes bħal wieħed
minn dawn. 30 Iżda jekk Alla hekk ilibbes il-ħaxix tar-
raba', li llum hu, u għada jixteħet fil-forn, kemm aktar
ilibbes lilkom, ja intom ta' fidi żgħira? 31 Għalhekk la
toqogħdux titħassbu, billi tgħidu: X'sa nieklu? jew, X'sa
nixorbu? jew, X'sa nilbsu? 32 (Għax dawn il-ħwejjeġ
kollha jfittxu l-Ġentili:) għax Missierkom tas-smewwiet jaf
li intom għandkom bżonn dawn il-ħwejjeġ kollha. 33 Iżda
fittxu l-ewwel is-saltna t'Alla, u l-ħaqq tiegħu; u dawn il-
ħwejjeġ kollha jiżdidulkom. 34 La taħsbux mela għal għada;
għax għada jaħseb għalih innifsu. Biżżejjed għall-jum hu l-
għali tiegħu.

7 La tagħmlux ħaqq, biex ma jsirx ħaqq minnkom.
2 Għax bil-ħaqq li tagħmlu, isir ħaqq minnkom: u bil-
qies li bih tqisu, jarġa' jkun meqjus lilkom. 3 U għax tara
s-sifja li hemm f'għajn ħuk, u ma tarax it-travu li hemm
f'għajnek stess? 4 Jew kif tgħid lil ħuk: Ħa nneħħilek
s-sifja min għajnek; u, ara, travu qiegħed f'għajnek? 5 Int
ipokrita, neħħi l-ewwel it-travu minn għajnek; u mbagħad
tara ċar biex taqla' s-sifja minn għajn ħuk.

6 La tagħtux dak li hu qaddis lill-klieb; lanqas titfgħu
l-ġawhar tagħkom quddiem il-ħnieżer, li ma jgħaffġuhomx
taħt saqajhom, u jerġgħu jduru u jqattgħukom.

7 Itolbu, u jingħatalkom; fittxu, u ssibu; ħabbtu, u
jinfetħilkom. 8 Għax kull min jitlob jaqla'; u min ifit-
tex isib; u lil min iħabbat jinfetaħlu. 9 Jew min hu
minnkom il-bniedem, li jekk ibnu jitolbu ħobża, jagħtih
ġebla? 10 Jew jekk jitlob ħuta, jagħtih serp? 11 Jekk
intom mela, li intom ħżiena, tafu kif tagħtu għatjiet tajba

lil uliedkom, kemm iżjed Missierkom li hu fis-smewwiet
jagħti ħwejjeġ tajba lil dawk li jitolbuh?
12 Kulma tridu mela li l-bnedmin jagħmlulkom, għamlu
hekk intom lilhom: għax din hi l-liġi u l-profeti.
13 Idħlu mill-bieb id-dejjaq; għax wiesa' hu l-bieb, u
miftuħa hi t-triq, li jagħtu għat-telfien, u ħafna huma li
jidħlu fiha: 14 Għax dejjaq hu l-bieb, u dejqa hi t-triq, li
tieħu għall-ħajja, u ftit huma li jsibuha.
15 Ħarsu ruħkom mill-profeti foloz, li jiġu għandkom
lebsin ta' ngħaġ, imma minn ġewwa huma lpup imġewħa.
16 Mill-frott tagħhom tagħrfuhom. Jaqaw il-bnedmin
jiġbru l-egħneb mix-xewk, jew it-tin mill-għallies? 17 Hekk
ukoll kull siġra tajba tagħmel frott tajjeb; iżda siġra
mħassra tagħmel frott ħażin. 18 Siġra tajba ma tistax
tagħmel frott ħażin, lanqas siġra mħassra ma tista' tagħmel
frott tajjeb. 19 Kull siġra li ma tagħmilx frott tajjeb tinqata',
u tirtema fin-nar. 20 Għalhekk mill-frott tagħhom tagħr-
fuhom.
21 Mhux kull min igħidli: Mulej, Mulej, jidħol fis-saltna
tas-smewwiet: imma dak li jagħmel ir-rieda ta' Missieri li
hu fis-smewwiet. 22 Ħafna jgħiduli f'dak il-jum: Mulej,
Mulej, ma ħabbarniex f'ismek? u f'ismek keċċejna x-xjaten?
u f'ismek għamilna ħafna għeġubijiet? 23 U mbagħad
nistqarrilhom: Jiena qatt ma kont nafkom; tbiegħdu
minni, intom li tagħmlu l-ħażen.
24 Għalhekk kull min jisma' dal-kliem tiegħi, u jagħmlu,
inxebbhu ma' raġel għaqli, li bena daru fuq blata: 25 U
niżlet ix-xita, u ġew il-widien, u nefħu l-irjieħ, u ħabtu fuq dik
id-dar; u ma waqgħitx: għax kienet mibnija fuq blata.
26 U kull min jisma' dal-kliem tiegħi, u ma jagħmlux,
jixxebbah ma' raġel iblah, li bena d-dar tiegħu fuq ir-ramel:
27 U niżlet x-xita, u ġew il-widien, u nefħu l-irjieħ, u ħabtu
fuq dik id-dar; u waqgħet: u kbira kienet il-waqgħa
tagħha.
28 U ġara, meta Ġesù spiċċa dal-kliem, illi n-nies stagħġbu

bit-tagħlim tiegħu: 29 Għax hu kien igħallimhom bħal
wieħed li għandu s-setgħa, u mhux bħall-iskribi.

8 Meta niżel mill-muntanja, ġmiegħi kbar ta' nies marru
warajh. 2 U, ara, ġie wieħed imġiddem u tah qima, billi
qal: Mulej, jekk trid, tista' tnaddafni. 3 U Ġesù medd idu,
u missu, hu u jgħid: Irrid; kun imnaddaf. U f'daqqa
waħda l-ġdiem tiegħu tnaddaf. 4 U qallu Ġesù: Ara li ma
tgħid lil ħadd; iżda mur, uri ruħek lill-qassis, u agħti
l-għatja li Mosè amar, b'xhieda lilhom.

5 U meta daħal Ġesu f'Kafarnahum, resaq fejnu ċen-
turjun, jitolbu bil-ħniena, 6 U jgħid: Mulej, il-qaddej
tiegħi jinsab mixħut id-dar marid bil-paralsi, u muġugħ wisq.

7 U qallu Ġesù: Niġi u nfejqu. 8 Wieġeb iċ-ċenturjun u
qal: Mulej, ma jistħoqqlix illi tidħol taħt is-saqaf tiegħi;
iżda għid biss il-kelma, u l-qaddej tiegħi jfieq. 9 Għax
jien bniedem li qiegħed taħt setgħa, billi għandi suldati
taħti; u lil wieħed ingħidlu: Mur, u jmur; u lil ieħor:
Ejja, u jiġi; u lill-qaddej tiegħi: Għamel din, u jagħmilha.
10 U meta sama' dan, Ġesù stagħġeb; u lil dawk li kienu
ġejjin wara qalilhom: Tassew ingħidilkom; ma sibtx fidi
hekk kbira, le, lanqas f'Iżrael. 11 U ngħidilkom, li ħafna
jiġu mil-lvant u mill-punent, u joqogħdu fuq il-mejda
m'Abraham u ma' Iżakk, u ma' Ġakobb, fis-saltna tas-
smewwiet. 12 Imma wlied is-saltna jixteħtu fid-dlamijiet
ta' barra; hemm ikun hemm biki u tgħażżiż tas-snien.
13 U qal Ġesù liċ-ċenturjun: Mur; u kif emmint, hekk
isirlek. U l-qaddej tiegħu fieq dik is-siegħa stess.

14 U meta ġie Ġesù fid-dar ta' Pietru, ra l-ħmietu
mixħuta, u marida bid-deni. 15 U messilha idha, u d-deni
telaqha: u qamet, u qdiethom. 16 Meta sar fil-għaxija,
ġibulu ħafna li kellhom ix-xjaten: u keċċa b'kelmtu l-ispirti,
u fejjaq lil dawk kollha li kienu morda: 17 Biex iseħħ dak

li ntqal mill-profeta Isaija, li jgħid: Hu stess ħa mardijietna,
u ġieb fuqu l-egħlejjel tagħna.
18 Issa meta ra Ġesù ġmiegħi kbar ta' nies madwaru, amar
li jgħaddu għan-naħa l-oħra. 19 U resaq wieħed skrib, u
qallu: Mgħallem, niġi warajk kull fejn tmur. 20 U qallu
Ġesù: Il-ġlieb għandhom il-ħofor, u t-tjur ta' l-ajru
għandhom il-bejtiet; imma Bin il-bniedem m'għandux fejn
imidd rasu. 21 Ieħor mid-dixxipli tiegħu qallu: Mulej,
ħallini l-ewwel immur u nidfen lil missieri. 22 Iżda Ġesù
qallu: Ejja warajja; u ħalli l-mejtin jidfnu l-mejtin tagħhom.
23 U meta tala' fuq dgħajsa, id-dixxipli tiegħu marru
warajh. 24 U, ara, qamet tempesta kbira fil-baħar, hekk
li d-dgħajsa kienet mgħottija bil-mewġ: imma hu kien
rieqed. 25 U resqu lejh id-dixxipli, u qajmuh, billi qalu:
Mulej, salvana: sa nintilfu. 26 U qalilhom: Għaliex
intom beżgħanin ja nies ta' fidi żgħira? Imbagħad qam, u
ċanfar l-irjieħ u l-baħar; u sar bnazzi kbir. 27 Iżda l-irġiel
stagħġbu, igħidu: Xi bniedem hu dan, li sa l-irjieħ u
l-baħar jisimgħu minnu!
28 U meta wasal in-naħa l-oħra fl-art tal-Ġerasin, hemm
iltaqgħu miegħu tnejn li kellhom fihom ix-xjaten, ħerġin
mill-oqbra, ħorox wisq, hekk li ħadd ma kien jista' jgħaddi
minn dik it-triq. 29 U, ara, huma għajtu, igħidu: X'għand-
na naqsmu miegħek, Ġesù, Bin Alla? Ġejt hawn biex
taħqarna qabel iż-żmien? 30 U kien hemm bgħid minnhom
merħla ta' ħafna ħnieżer li kienu jirgħu. 31 Għalhekk
ix-xjaten talbuh, billi qalu: Jekk toħroġna, ħallina mmorru
fil-merħla tal-ħnieżer. 32 U qalilhom: Morru. U meta
ħarġu, daħlu fil-merħla tal-ħnieżer: u, ara, il-merħla kollha
tal-ħnieżer intefgħet bil-herra mill-irdum għall-baħar, u
mietu fl-ilma.
33 U dawk li kienu jirgħuhom ħarbu, u marru l-belt, u
qalu kollox, u x'kien ġara minn dawk li kellhom ix-xjaten
fihom. 34 U, ara, il-belt kollha ħarġet tiltaqa' ma' Ġesù:
u meta rawh, talbuh biex iwarrab mill-inħawi tagħhom.

9 U tala' fuq dgħajsa, u għadda għan-naħa l-oħra, u ġie
f'beltu. 2 U, ara, ġibulu raġel paralitiku, mixħut fuq
saqqu: u meta ra Ġesù l-fidi tagħhom qal lill-paralitiku:
Ibni, qawwi qalbek; dnubietek jinħafrulek. 3 U, ara,
x'uħud mill-iskribi qalu fihom infushom: Dal-bniedem
qiegħed jidgħi. 4 U Ġesù billi kien jaf ħsibijiethom qal:
Għax taħsbu ħażin f'qalbkom? 5 Għax liema hu l-eħfef,
tgħid: Dnubietek jinħafrulek; jew tgħid: Qum u imxi?
6 Iżda biex tkunu tafu li Bin il-bniedem għandu s-setgħa
fl-art li jaħfer id-dnubiet, (imbagħad qal lill-paralitiku:)
Qum, arfa' s-saqqu tiegħek, u mur f'darek. 7 U qam, u
telaq lejn daru.
8 Iżda meta l-ġemgħa tan-nies rat dan, stagħġbet, u igglori-
fikat 'l Alla, li kien ta setgħa bħal din lill-bnedmin. 9 U
hu u għaddej minn hemm, Ġesù ra raġel, li kien jismu
Mattew, bil-qiegħda quddiem il-bank tad-dwana: u qallu:
Ejja warajja: U dak qam, u mar warajh.
10 U ġara, x'ħin Ġesù kien qiegħed għandu fuq il-mejda,
illi bosta publikani u midinbin ġew u qagħdu fuq il-mejda
miegħu, u mad-dixxipli tiegħu. 11 U meta l-Fariżej raw
dan, qalu lid-dixxipli: Għaliex l-Imgħallem tagħkom jiekol
mal-publikani u mal-midinbin? 12 Iżda meta Ġesù sama'
dan, qalilhom: Dawk li huma f'saħħithom m'għandhomx
bżonn ta' tabib, iżda dawk li huma morda. 13 Iżda morru
u tgħallmu x'jiġifieri dan: Ħniena rrid, u mhux sagrifiċċu:
għax ma ġejtx biex insejjaħ lin-nies sewwa, iżda lill-midinbin
għall-indiema.
14 Imbagħad resqu lejh id-dixxipli ta' Ġwanni, igħidu:
Għaliex aħna u l-Fariżej insumu ta' sikwit, imma d-dixxipli
tiegħek ma jsumux? 15 U Ġesù qalilhom: Jaqaw il-
ħaddara jibku, sakemm il-għarus hu magħhom? Iżda jiġu
l-jiem, meta l-għarus jitteħdilhom, u mbagħad isumu.
16 Ħadd ma jqiegħed roqgħa ta' xoqqa ġdida fuq libsa
qadima, għax il-biċċa miżjuda biex timlieha tiġbed mil-
libsa, u t-tiċrita ssir agħar. 17 Lanqas iqiegħdu l-bnedmin

inbid ġdid fi ġlud qodma: għax il-ġlud jinqasmu, u l-inbid
jixxerred, u l-ġlud jintilfu; iżda jqiegħdu nbid ġdid fi ġlud
ġodda, u t-tnejn iżommu.
18 Waqt li kien ikellimhom fuq dawn il-ħwejjeġ, ara,
ġie wieħed rajjes, u tah qima, hu u jgħid: Binti għadha
kemm mietet issa: iżda ejja, u qiegħed idek fuqha, u tgħix.
19 U Ġesù qam, u mar warajh, u hekk għamlu d-dixxipli
tiegħu.
20 U, ara, mara li kienet ilha tbati b'telf ta' demm tnax-il
sena, resqet warajh, u messet tarf libstu: 21 Għax qalet
fiha nfisha: Jekk biss immiss libstu, infiq. 22 Iżda dar
Ġesù, u meta raha, qal: Binti, qawwi qalbek: il-fidi
tiegħek fejqitek. U l-mara fieqet dik is-siegħa.
23 U meta ġie Ġesù fid-dar tar-rajjes, u ra d-daqqaqa
taż-żummara, u n-nies tgeġweġ, 24 Qalilhom: Agħmlu l-
wisa': għax it-tifla mhix mejta, iżda rieqda. U daħku bih.
25 Iżda meta n-nies ħarġet barra, daħal ġewwa, u ħadha b'id-
ha, u x-xbejba qamet. 26 U l-aħbar ta' dan xterdet ma'
dik l-art kollha.
27 U meta Ġesù telaq minn hemm, żewġt irġiel għomja
marru warajh, igħajtu, u igħidu: Ja Bin David, ikollok
ħniena minna. 28 U meta wasal id-dar, l-għomja resqu
lejh: u Ġesù qalilhom: Temmnu li jiena nista' nagħmel
dan? Iwa, Mulej, qalulu. 29 Messilhom imbagħad għajnej-
hom, hu u jgħid: Bħal ma hi l-fidi tagħkom, ikunilkom. 30 U
għajnejhom infetħu; u wissiehom Ġesù bis-sħiħ, billi qal:
Ara li ħadd ma jkun jaf b'dan. 31 Iżda huma, meta ħarġu,
xerrdu ħbaru f'dik l-art kollha.
32 Huma u ħerġin, ara, ġibulu wieħed imbikkem li
kellu xitan fih. 33 U meta tkeċċa x-xitan, l-imbikkem
tkellem: u l-ġmiegħi tan-nies stagħġbu, billi qalu: Qatt ma
deher hekk f'Iżrael. 34 Imma l-Fariżej qalu: Joħroġ ix-
xjaten bil-prinċep tax-xjaten.
35 U Ġesù kien idur l-ibliet u l-irħula kollha, igħallem
fis-sinagogi tagħhom, u jxandar l-evanġelju tas-saltna, u

jfejjaq kull għilla, u kull mard fost il-poplu. 36 Imma meta
ra l-ġmiegħi tan-nies, imtela bil-ħniena għalihom, għaliex
kienu mdejqa, u mferrxa, bħal ngħag li m'għandhomx ragħaj.
37 Imbagħad qal lid-dixxipli tiegħu: Il-ħsad hu tassew
kbir, iżda ftit huma l-ħaddiema; 38 Itolbu mela lis-Sid
tal-ħsad, biex jibgħat ħaddiema fil-ħsad tiegħu.

10 U meta sejjaħ ħdejh lit-tnax-il dixxiplu tiegħu,
tahom is-setgħa kontra l-ispirti mniġġsa, biex ikeċċu-
hom, u biex ifejqu kull għilla u kull mard.
2 Issa l-ismijiet tat-tnax-il appostlu huma dawn: L-
ewwel, Xmun, li jgħidulu Pietru, u ħuh Indri; Ġabku, bin
Żebedew, u ħuh Ġwanni. 3 Filippu, u Bartilmew; Tumas,
u Mattew il-publikan; Ġakbu bin Alfew, u Lebbew, li
laqmu kien Taddew; 4 Xmun il-Qangħani, u Ġuda
Iskarjota, li wkoll ittradih.
5 Dawn it-tnax bagħat Ġesù, u wissiehom, billi qal: La
tmorrux fost il-Ġentili, u tidħlu fl-ebda belt tas-Samaritani:
6 Iżda morru aktarx għan-ngħaġ mitlufa ta' dar Iżrael.
7 U intom u sejrin, xandru, billi tgħidu: Qorbot is-saltna
tas-smewwiet. 8 Fejqu l-morda, naddfu l-imġiddmin, qaj-
mu l-mejtin, keċċu x-xjaten: qlajtu b'xejn, agħtu b'xejn.
9 La teħdux fi ħżiemkom la deheb, u la fidda, u lanqas flus
żgħar. 10 La ħorġa għall-vjaġġ tagħkom, la żewġt ilbiesi,
la qorq, u la oħtra: għax il-ħaddiem jistħoqqlu iklu.
11 U f'kull belt jew raħal li tidħlu, fittxu min fiha jix-
raqlu; u hemm oqogħdu sa ma toħorġu. 12 U meta
tidħlu f'dar, sellmulha. 13 U jekk id-dar jistħoqqilha,
ħa tinżel il-paċi tagħkom fuqha: iżda jekk ma jistħoqqilhiex
ħa l-paċi tagħkom terġa' tiġi għandkom. 14 U kull min
ma jilqagħkomx, u lanqas jisma' kliemkom, meta titilqu
minn dik id-dar jew belt, farfru t-trab ta' saqajkom.
15 Tassew ingħidilkom: Ikun eħfef għall-art ta' Sodoma u
Gomorra f'jum il-ħaqq, milli għal dik il-belt.

16 Ara, jien nibgħatkom bħala ngħaġ fost il-lpup: kunu
mela għaqlin bħas-sriep, u bla ħjiena bħall-ħamiem.
17 Iżda ħarsu ruħkom mill-bnedmin: għax jagħtukom
f'idejn il-kunsilli, u fis-sinagogi tagħhom isawtukom; 18 U
quddiem gvernaturi u slaten jeħdukom minħabba fija,
b'xhieda għalihom u l-Ġentili. 19 Iżda meta jagħtukom
f'idejhom, titħassbux kif u x'sejrin tgħidu: għax f'dik is-
siegħa jingħatalkom x'għandkom titkellmu. 20 Għax
mhux intom li titkellmu, iżda l-Ispirtu ta' Missierkom li
jitkellem fikom.

21 U l-ħu jagħti lil ħuh għall-mewt, u l-missier lil ibnu:
u l-ulied iqumu kontra l-ġenituri tagħhom, u jġibuhom
għall-mewt. 22 U tkunu mibgħudin mill-bnedmin kollha
minħabba f'ismi; iżda dak li jibqa' sa l-aħħar ikun salvat.
23 Iżda meta jippersegwitawkom f'din il-belt, aħarbu
fl-oħra: għax tassew ingħidilkom: Intom ma tkunux
ilħaqtu għaddejtu l-ibliet ta' Iżrael, sa ma jiġi Bin il-bniedem.

24 Id-dixxiplu mhux fuq l-imgħallem tiegħu; lanqas il-
qaddej fuq sidu. 25 Hu biżżejjed għad-dixxiplu li jkun
bħall-imgħallem tiegħu, u l-qaddej bħal sidu. Jekk sejħu
lil sid id-dar Bagħalżebub, kemm aktar isejħu lin-nies ta'
daru? 26 La tibżgħux minnhom mela: għax m'hemm xejn
mistur, li ma jinkixifx; u moħbi, li ma jingħarafx. 27 Dak
li ngħidilkom fid-dlam, għiduh fid-dawl; u dak li tisimgħu
fil-widna, xandruh minn fuq il-bjut.

28 U la tibżgħux minn dawk li joqtlu l-ġisem, imma ma
jistgħux joqtlu r-ruħ: iżda ibżgħu aktarx minn dak li jista'
jeqred sew ir-ruħ u kemm il-ġisem fl-infern. 29 Jaqaw
żewġ għasafar tal-bejt ma jinbigħux ħabba? U wieħed
minnhom ma jaqax fl-art mingħajr ma jrid Missierkom. 30
Imma l-istess xagħar ta' raskom hu kollu magħdud. 31 La
tibżgħux mela: intom tiswew aktar minn ħafna għasafar tal-
bejt. 32 Kull min mela jistqarrni quddiem il-bnedmin, lilu
nistqarru wkoll quddiem Missieri li hu fis-smewwiet.

33 Iżda kull min jiċħadni quddiem il-bnedmin, lilu niċħad
jien ukoll quddiem Missieri li hu fis-smewwiet.
34 La taħsbux li ġejt inġib il-paċi fuq l-art: ma ġejtx biex
inġib il-paċi, iżda sejf! 35 Għax ġejt nifred bniedem minn
missieru, il-bint minn ommha, u l-kenna minn ħmitha.
36 U l-egħdewwa ta' bniedem ikunu n-nies ta' daru stess.
37 Min iħobb lil missieru jew lil ommu aktar minni ma
jistħoqqlux ikun tiegħi; u min iħobb lil ibnu jew lil bintu
aktar minni ma jistħoqqlux ikun tiegħi. 38 U min ma jeħux
salibu, u jiġi warajja, ma jistħoqqlux ikun tiegħi. 39 Min
isib ħajtu jitlifha: u min jitlef ħajtu minħabba fija jsibha.
40 Min jilqagħkom jilqa' lili; u min jilqa' lili jilqa' lil
min bagħatni. 41 Min jilqa' profeta f'isem ta' profeta jieħu
ħlas ta' profeta; u min jilqa' raġel sewwa f'isem ta' raġel
sewwa jieħu ħlas ta' raġel sewwa. 42 U kull min jagħti
jixrob lil wieħed minn dawn iż-żgħar kies ilma kiesaħ biss,
f'isem ta' dixxiplu, tassew ngħidilkom, ma jitlef b'xejn ħlasu.

11 U ġara, meta Ġesù spiċċa jamar lit-tnax-il dixxiplu
tiegħu, illi telaq minn hemm biex igħallem u jxandar
fl-ibliet tagħhom.
2 Issa meta Ġwanni sama' fil-ħabs bl-egħmejjel ta'
Kristu, bagħat tnejn mid-dixxipli tiegħu, 3 U qalulu: Inti
dak li għandu jiġi, jew nistennew ieħor? 4 Wieġeb Ġesù,
u qalilhom: Morru għidu 'l Ġwanni l-ħwejjeġ li tisimgħu
u taraw: 5 Il-għomja jaraw, u l-għoroġ jimxu, l-imġidd-
min jindafu, u t-torox jisimgħu, il-mejtin iqumu, u l-evanġel-
ju mxandar lill-foqra. 6 U mbierek hu kull min ma
jitfixkilx minħabba fija.
7 U huma u sejrin, qabad Ġesù jgħid lill-ġmiegħi tan-nies
fuq Ġwanni: Xi ħriġtu taraw fid-deżert? Qasba tixxejjer
mar-riħ? 8 Imma xi ħriġtu taraw? Bniedem liebes ħwejjeġ
rotob? Ara, dawk li jilbsu ħwejjeġ rotob qegħdin fi djar
is-slaten. 9 Imma xi ħrigtu taraw? Profeta? Iwa, ngħi-

dilkom, u iżjed minn profeta. 10 Għax dan hu dak, li fuqu
nkiteb: Ara, jien nibgħat il-messaġġier tiegħi quddiem
wiċċek, li jħejjilek triqtek quddiemek. 11 Tassew ingħidil-
kom: Fost dawk li huma mweldin min-nisa ma deherx
wieħed akbar minn Ġwanni l-Battista: iżda dak li hu
l-iżgħar fis-saltna tas-smewwiet hu akbar minnu. 12 U
mill-jiem ta' Ġwanni l-Battista s'issa s-saltna tas-smewwiet
sofriet il-vjolenza, u rġiel vjolenti jeħduha bis-saħħa.
13 Għax il-profeti kollha u l-liġi ħabbru sa' Ġwanni. 14 U
jekk tridu tilqgħuh, dan hu Elija, li għandu jiġi. 15 Min
għandu widnejn biex jisma', ħa jisma'.

16 Imma lil dan in-nisel lil min inxebbhu? Jixbah lit-tfal
bil-qiegħda fis-swieq, u jgħajtu lil sħabhom, 17 U jgħidu:
Daqqejnielkom iż-żummara, u ma żfintux; newwaħnielkom,
u ma bkejtux. 18 Għax Ġwanni ġie u la jiekol u la jixrob,
u jgħidu: Għandu xitan. 19 Bin il-bniedem ġie jiekol u
jixrob, u jgħidu: Ara bniedem wikkiel, u sakranazz, ħabib
tal-publikani u l-midinbin. Iżda l-għerf hu ġustifikat
minn uliedu.

20 Imbagħad beda jċanfar lill-ibliet, fejn ħafna mill-
egħmejjel kbar tiegħu kienu saru, għax ma nidmux;
21 Jaħasra għalik, Korażajn! Jaħasra għalik, Betsajda!
Għax kieku f'Tir u f'Sidun saru l-egħmejjel kbar li saru
fikom, żmien twil ilhom li nidmu, lebsin ix-xkora, u mixħutin
fuq ir-irmied. 22 Iżda jien ingħidilkom: Ikun eħfef għal Tir
u Sidun f'jum il-ħaqq, milli għalikom. 23 U int, Kafar-
nahum, li int imgħollija sas-sema, titniżżel fl-infern: għax
kieku l-egħmejjel kbar, li saru fik, saru f'Sodoma, kieku
baqgħet sal-lum. 24 Iżda jien ingħidilkom: Ikun eħfef
għall-art ta' Sodoma f'jum il-ħaqq, milli għalik.

25 F'dak iż-żmien wieġeb Ġesù, u qal: Nifżżikħajr, ja
Missier, Sid is-sema u l-art, għax int ħbejt dawn il-ħwejjeġ
mill-għorrief u mill-għaqlin, u kxifthom lit-trabi. 26 Iwa,
Missier: għax hekk għoġob lilek. 27 Kollox mogħti lili
minn Missieri: u l'ebda bniedem ma jagħraf lill-Iben, ħlief

il-Missier; lanqas ħadd ma jaf lill-Missier, ħlief l-Iben, u
dak li l-Iben irid igħarrafhulu.
28 Ejjew għandi, intom ilkoll li taħdmu, u li intom
imgħobbijin wisq, u jien inserraħkom. 29 Ħudu l-madmad
tiegħi fuqkom, u tgħallmu minni: għax jien ġwejjed u umli
f'qalbi: u intom ssibu l-mistrieħ għal ruħkom. 30 Għax
il-madmad tiegħi ħelu, u t-tagħbija tiegħi ħafifa.

12 F'dak iż-żmien Ġesù għadda nhar ta' Sibt minn qalb
l-egħlieqi tal-qamħ: u d-dixxipli tiegħu ħadhom il-ġuħ,
u bdew jaqtgħu ż-żbul, u jieklu. 2 Iżda meta l-Fariżej raw
dan, qalulu: Ara, id-dixxipli tiegħek qegħdin jagħmlu dak
li ma jiswiex nhar ta' Sibt. 3 Iżda hu qalilhom: Ma
qrajtux x'għamel David, meta ħadu l-ġuħ, hu u dawk li
kienu miegħu; 4 Kif daħal f'dar Alla, u kiel il-ħobż
imqiegħed quddiem Alla, li ma kienx jiswa għalih li jiekol,
u lanqas għal dawk li kienu miegħu, imma għall-qassisin
biss? 5 Jew ma qrajtux fil-liġi, kif nhar ta' Sibt il-qassisin
fit-tempju kienu jiksru s-Sibt, u m'għandhomx ħtija?
6 Imma jien ingħidilkom: Hawnhekk hawn wieħed akbar
mit-tempju. 7 Iżda kieku kontu tafu dan x'ifisser: Ħniena
rrid, u mhux sagrifiċċu: ma kontux tikkundannaw lil min
hu bla ħtija. 8 Għax bin il-bniedem hu Sid is-Sibt ukoll.
9 U meta telaq minn hemm, mar fis-sinagoga tagħhom:
10 U, ara, kien hemm raġel li kellu idu niexfa. U staqsewh,
billi qalu. Jiswa min ifejjaq nhar ta' Sibt? biex ikunu jistgħu
jixluh. 11 U qalilhom: Liema raġel ikun hemm fostkom,
li jkollu nagħġa waħda, u jekk taqa' f'ħofra nhar ta' Sibt,
ma jaqbadhiex, u ma jtellagħhiex? 12 Kemm mela hu
aħjar bniedem minn nagħġa? Għalhekk jiswa li tagħmel
il-ġid nhar ta' Sibt. 13 Imbagħad qal lir-raġel: Midd idek.
U meddha; u rtaddet, f'saħħitha bħall-oħra.
14 Imbagħad il-Fariżej ħarġu, u għamlu laqqħa kontra
tiegħu, kif jistgħu jeqirduh. 15 Iżda meta Ġesù sar jaf

dan, warrab minn hemm: u ġmiegħi kbar ta' nies marru
warajh, u fejjaqhom kollha; 16 U wissiehom biex ma
jxandruhx: 17 Biex iseħħ dak li kien qal il-profeta
Isaija, li jgħid: 18 Ara l-qaddej tiegħi, li jiena ħtart;
il-maħbub tiegħi, li fih titgħaxxaq ruħi; l-ispirtu tiegħi
nqiegħed fuqu, u hu jgħarraf il-ħaqq lill-Ġentili. 19 Hu la
jiġġieled, u la jgħajjat; lanqas ħadd ma jisma' leħnu fit-
toroq. 20 Qażba mġelġla ma jaqsamx, u ftila ddaħħan
ma jitfix, sa ma jġib il-ħaqq għar-rebħa. 21 U f'ismu
l-Ġentili jittamaw.

22 Imbagħad inġieb għandu wieħed li kellu fih xitan,
għama, u mbikkem: u fejqu; hekk li l-imbikkem tkellem
u ra. 23 U n-nies kollha stagħġbu, u qalu: Jaqaw dan
mhux bin David? 24 Imma meta l-Fariżej semgħu dan,
qalu: Dan ma jkeċċix ix-xjaten, ħlief bis-saħħa ta' Bagħalże-
bub il-prinċep tax-xjaten. 25 U Ġesù għaraf ħsibijiethom,
u qalilhom: Kull saltna maqsuma kontra tagħha nfisha
titħarbat; u kull belt jew dar maqsuma kontra tagħha
nfisha, ma żżomx. 26 U jekk Satana jkeċċi 'l Satana,
jinqasam kontra tiegħu nnifsu; kif mela iżżomm is-saltna
tiegħu? 27 U jekk jien inkeċċi x-xjaten bis-saħħa ta'
Bagħalżebub, b'min ikeċċuhom uliedkom? Għalhekk ikunu
l-imħallfin tagħkom. 28 Imma jekk jiena bl-Ispirtu t'Alla
nkeċċi x-xjaten, is-saltna t'Alla waslet għandkom. 29 Jew
kif wieħed jista' jidħol fid-dar ta' raġel f'saħħtu, u jisraqlu
ħwejġu, jekk qabel ma jorbotx lir-raġel f'saħħtu, u mba-
għad ikun jista' jisraqlu daru? 30 Min mhux miegħi hu
kontra tiegħi; u min ma jiġborx miegħi jxerred.

31 Għalhekk ingħidilkom: Kull dnub u dagħwa tinħafer
lill-bnedmin; iżda d-dagħwa kontra l-Ispirtu s-Santu ma
tinħafirx lill-bnedmin. 32 U kull min igħid kelma kontra
Bin il-bniedem, tinħafirlu: iżda kull min igħid kontra
l-Ispirtu s-Santu, ma tinħafirlux, la f'did-dinja, u lanqas
fid-dinja li ġejja.

33 Jew tagħmlu s-siġra tajba, u l-frott tagħha tajjeb: jew

tagħmlu s-siġra ħażina; u l-frott tagħha ħażin; għax is-
siġra hi magħrufa mill-frott tagħha. 34 Ja nisel ta' lifgħat,
kif tistgħu intom, li intom ħżiena, titkellmu ħwejjeġ tajba?
Għax mill-milja tal-qalb jitkellem il-fomm. 35 Raġel
tajjeb mit-teżori tajba tal-qalb joħroġ ħwejjeġ tajba: u
raġel ħażin mit-teżori ħżiena tiegħu joħroġ ħwejjeġ ħżiena.
36 Iżda jien ingħidilkom: kull kelma fil-batal li l-bnedmin
igħidu, ikollhom jagħtu kont tagħha f'jum il-ħaqq. 37 Għax
bi kliemek tkun ġustifikat, u bi kliemek tkun ikkundannat.
38 Imbagħad wieġbu wħud mill-iskribi u mill-Fariżej,
billi qalu: Mgħallem, irridu naraw xi għelm minnek. 39 Imma
hu wieġeb u qalilhom: Nisel ħażin u żieni jfittex għelm; u
l-ebda għelm ma jingħatalu, ħlief il-għelm ta' Ġona l-
profeta: 40 Għax kif Ġona kien għal tlitt ijiem u tlitt
iljieli f'żaqq il-baliena; hekk Bin il-bniedem ikun tlitt ijiem
u tlitt iljieli f'qalb l-art. 41 L-irġiel ta' Ninive iqumu
f'jum il-ħaqq ma' dan in-nisel, u jikkundannawh: għax
nidmu bix-xandir ta' Ġona; u, ara, wieħed akbar minn
Ġona qiegħed hawn. 42 Is-sultana tan-nofsinnhar tqum
f'jum il-ħaqq ma' dan in-nisel, u tikkundannah: għax hi
ġiet mill-aħħar truf tad-dinja biex tisma' għerf Salamun; u,
ara, hawn wieħed akbar minn Salamun.
43 Meta l-ispirtu mniġġes joħroġ minn bniedem, jimxi
f'naħiet niexfa, ifittex il-mistrieħ, u ma jsib xejn. 44 Im-
bagħad igħid: Narġa' lejn dari mnejn ħriġt; u meta jiġi,
isibha battala, miknusa, u mżejna. 45 Imbagħad imur, u
jieħu miegħu seba' spirti oħra eħżen minnu nnifsu, u
jidħlu u jgħammru hemm; u l-aħħar qagħda ta' dak il-
bniedem tkun agħar mill-ewwel waħda. Hekk ikun ukoll
lil dan in-nisel ħażin.
46 Hu u jkellem lin-nies, ara, ommu u ħutu kienu barra,
iridu jkellmuh. 47 Imbagħad wieħed qallu: Ara, ommok
u ħutek qegħdin barra, jixtiequ jkellmuk. 48 Iżda hu
wieġeb lil dak li qallu dan, u qal: Min hi ommi? u min huma
ħuti? 49 U medd idu lejn id-dixxipli tiegħu, u qal: Ara,

ommi u ħuti! 50 Għax kull min jagħmel ir-rieda ta'
Missieri li hu fis-smewwiet, dak ħija, u oħti, u ommi.

13 Dak in-nhar stess Ġesù ħareġ mid-dar, u qagħad
bil-qiegħda ħdejn il-baħar. 2 U ġmiegħi kbar ta' nies
inġemgħu madwaru, ħekk li tala' fuq dgħajsa, u qagħad
bil-qiegħda; u l-ġemgħa kollha qagħdet fuq ix-xatt.
3 U tħaddet magħhom fuq ħafna ħwejjeġ bil-parabbli, billi
qal:

Ara, wieħed li jiżra', ħareġ jiżra'; 4 U hu u jiżra', xi żergħat
waqgħu mal-ġenb tat-triq, u t-tjur ġew u belgħuhom:
5 Oħrajn waqgħu fuq art bil-blat, fejn ma kellhomx ħafna
ħamrija; u malajr nibtu, għax ma kellhomx fond ta' ħamrija.
6 U meta telgħet ix-xemx, inħarqu; u billi ma kellhomx
egħruq, nixfu. 7 U oħrajn waqgħu fuq ix-xewk; u x-xewk
kiber, u ħonoqhom: 8 Iżda oħrajn waqgħu fuq art tajba,
u għamlu l-frott; biċċa mitt darba, biċċa sittin darba, biċċa
tletin darba. 9 Min għandu widnejn biex jisma', ħa
jisma'.

10 U resqu d-dixxipli, u qalulu: Għax tkellimhom bil-
parabbli? 11 Weġibhom u qalilhom: Għax lilkom mogħti
li tagħrfu l-misterji tas-saltna tas-smewwiet, iżda lilhom
mhux mogħti. 12 Għax kull min għandu, jingħatalu, u
jkollu bir-rfus; iżda kull min m'għandux, jitteħidlu wkoll
dak li għandu. 13 Għalhekk inkellimhom bil-parabbli:
għax huma u jaraw, ma jarawx; u huma u jisimgħu, ma
jisimgħux, u lanqas jifhmu. 14 U fihom isseħħ il-
profezija ta' Isaija, li jgħid: Bis-smigħ tisimgħu, u ma
tifhmux; u inthom u taraw, taraw, u ma tindunawx.
15 Għax qalb dal-poplu ħxienet, u widnejhom tqal biex
jisimgħu, u għajnejhom għalqu; li f'xi żmien ma jarawx
b'għajnejhom, u jisimgħu b'widnejhom, u jifhmu b'qalbhom,
u jikkonvertu, u jkolli nfejjaqhom. 16 Imma mberkin
għajnejkom, għax jaraw; u widnejkom, għax jisimgħu.
17 Għax tassew ingħidilkom: Ħafna profeti u nies sewwa

xtaqu jaraw dawn il-ħwejjeġ li qegħdin taraw intom, u ma
rawhomx; u jisimgħu dawk il-ħwejjeġ li qegħdin tisimgħu
intom, u ma semgħuhomx.
18 Isimgħu mela l-parabbla ta' dak li jiżra'. 19 Meta xi
ħadd jisma' l-kelma tas-saltna, u ma jifhimhiex, imbagħad
jiġi l-ħażin, u jaħtaf dak li nżara' f'qalbu. Dan hu dak li
nżara' fil-ġenb tat-triq. 20 Iżda dak li nżara' f'art bil-blat,
hu dak li jisma' l-kelma, u bil-ferħa mill-ewwel jilqagħha;
21 Imma m'għandux egħruq fih innifsu, u jżomm għal ftit;
għax meta jinqala' l-għali jew il-persekuzzjoni minħabba
l-kelma, jitfixkel malajr. 22 Dak ukoll li nżara' qalb ix-
xewk, hu dak li jisma' l-kelma; u l-ħsibijiet ta' did-dinja, u
l-qerq tal-għana, joħonqu l-kelma, u jsir bla frott. 23 Iżda
dak li nżara' f'art tajba, hu dak li jisma' l-kelma, u jifhimha;
li jagħmel ukoll il-frott, u jagħti biċċa mitt darba, biċċa sittin,
biċċa tletin.
24 Parabbla oħra ġibilhom, u qal: Is-saltna tas-smewwiet
tixbah bniedem li żara' żerriegħa tajba fil-għalqa tiegħu:
25 Iżda huma u reqdin in-nies, ġie l-għadu tiegħu u żara'
s-sikrana qalb il-qamħ, u telaq. 26 Iżda meta nibet il-
ħaxix, u għamel il-frott, imbagħad dehret ukoll is-sikrana.
27 Għalhekk il-qaddejja ta' sid id-dar ġew u qalulu: Sinjur,
mhux żerriegħa tajba żrajt fil-għalqa tiegħek? minn fejn
mela għandha s-sikrana? 28 Qalilhom: Għadu għamel
dan. Il-qaddejja qalulu: Tridx mela mmorru u niġbruha?
29 Iżda hu qalilhom: Le; għax għandu mnejn intom u
tiġbru s-sikrana tiġbdu wkoll il-qamħ magħha. 30 Ħallu-
hom it-tnejn flimkien jikbru sal-ħsad; u fi żmien il-ħsad
ingħid lill-ħassada: Iġbru l-ewwel is-sikrana, u orbtuha
f'qatet biex taħarquha: iżda iġbru l-qamħ fil-matmura
tiegħi.
31 Parabbla oħra ġibilhom, billi qal: Is-saltna tas-smew-
wiet qisha qalba taż-żerriegħa tas-senapa, li raġel ħa, u żara'
fil-għalqa tiegħu: 32 Li tassew hi l-iżgħar fost iż-żrieragħ
kollha: iżda meta tikber, tkun l-akbar fost il-ħxejjex, u ssir

siġra, hekk li l-għasafar tas-sema jiġu jgħammru fil-friegħi
tagħha.
33 Parabbla oħra qalilhom: Is-saltna tas-smewwiet
tixbah lill-ħmira, li mara ħadet, u ħbiet fi tliet seát dqiq,
sakemm tħemmer kollu. 34 Dawn il-ħwejjeġ kollha
f'parabbli tkellem Ġesù mal-ġmiegħi tan-nies; u mingħajr
parabbla ma tkellimx magħhom: 35 Biex iseħħ dak li
ntqal mill-profeta, li jgħid: Bil-parabbli niftaħ fommi;
ingħarraf ħwejjeġ li nżammu moħbija mit-tisjis tad-dinja.
36 Imbagħad Ġesù bagħat il-ġmiegħi tan-nies, u daħal
id-dar: u d-dixxipli tiegħu resqu lejh, u qalu: Fissrilna
l-parabbla tas-sikrana tal-għalqa. 37 Wieġeb u qalilhom:
Dak li jiżra' ż-żerriegħa t-tajba hu Bin il-bniedem; 38 Il-
għalqa hija d-dinja; u ż-żerriegħa t-tajba huma wlied is-
saltna; imma s-sikrana huma wlied il-ħażin; 39 Il-għadu li
żaragħhom hu x-xitan; il-ħsad hu t-tmien tad-dinja; u
l-ħassada huma l-anġli. 40 Mela bħalma s-sikrana tinġabar
u tinħaraq fin-nar; hekk ikun fit-tmiem ta' did-dinja.
41 Bin il-bniedem jibgħat l-anġli tiegħu, u jiġbru mis-saltna
tiegħu l-ħwejjeġ kollha li jfixklu, u dawk li jagħmlu l-ħażen;
42 U jitfagħhom fil-forn tan-nar; hemm ikun hemm biki u
tgħażżiż tas-snien. 43 Imbagħad in-nies sewwa jiddu bħax-
xemx fis-saltna ta' Missierhom. Min għandu widnejn biex
jisma', ħa jisma'.
44 Iżjed: is-saltna tas-smewwiet tixbah teżor moħbi
f'għalqa; li meta jsibu raġel, jaħbih; u bil-ferħ tiegħu jmur
ibiegħ kulma għandu, u jixtri dik il-għalqa.
45 Iżjed: is-saltna tas-smewwiet tixbah lil wieħed
merkant, li jfittex ġawhar tajjeb: 46 Li, meta sab ġawhra
waħda li tiswa ħafna, mar u biegħ kulma kellu, u xtraha.
47 Iżjed: is-saltna tas-smewwiet tixbah lil xibka, li
tniżżlet fil-baħar, u ġabret minn kull xorta: 48 Li, meta
mtliet, ġibduha x-xatt; u qagħdu bil-qiegħda, u ġabru
t-tajbin fil-ġarar, iżda l-ħżiena rmewhom. 49 Hekk jiġri
fit-tmiem tad-dinja; joħorġu l-anġli, u jifirdu l-ħżiena minn

fost it-tajbin. 50 U jitfgħuhom fil-forn tan-nar: hemm
ikun hemm biki u tgħażżiż tas-snien.
51 U Ġesù qalilhom: Fhimtuhom dawn il-ħwejjeġ kollha?
Qalulu: Iwa, Mulej. 52 Imbagħad qalilhom: Għalhekk
kull skrib li hu mgħallem għas-saltna tas-smewwiet jixbah
lil wieħed li hu sid dar, li joħroġ mit-teżor tiegħu ħwejjeġ
ġodda u qodma.
53 U ġara, meta Ġesù spiċċa dawn il-parabbli, illi telaq
minn hemm. 54 U meta ġie f'pajjiżu, għallimhom fis-
sinagoga tagħhom, hekk li kienu mistagħġbin, u qalu: Dan
mnejn għandu dan il-għerf, u dawn l-egħmejjel kbar?
55 Dan mhux bin il-mastrudaxxa? ommu ma jisimhiex
Marija? u ħutu, Ġakbu, u Ġożè, u Xmun u Ġuda?
56 U ħutu n-nisa, mhumiex kollha magħna? Mnejn mela
dal-bniedem għandu dawn il-ħwejjeġ kollha? 57 U kienu
mfixklin bih. Iżda Ġesù qalilhom: Profeta mhux bla ġieh,
ħlief f'pajjiżu, u f'daru. 58 U hemm m'għamilx ħafna
għemejjel kbar minħabba n-nuqqas tat-twemmin tagħhom.

14 F'dak iż-żmien Erodi t-tetrarka sama' bi ħbar Ġesù,
2 U qal lill-qaddejja tiegħu: Dan hu Ġwanni l-Battista;
qam mill-imwiet; u għalhekk egħmejjel qawwija jaħdmu fih.
3 Għax Erodi kien qabad 'il Gwanni, u rabtu, u tefgħu
l-ħabs minħabba Erodija, mart ħuh Filippu. 4 Għax
Ġwanni qallu: M'hux sewwa żżommha. 5 U meta ried
joqtlu, baża' mill-ġemgħa tan-nies, għax kienu jżommuh
bħala profeta. 6 Iżda meta għalaq sninu Erodi, bint
Erodija żifnet quddiemhom, u għoġbot 'l Erodi. 7 Għal-
hekk wiegħed b'ħalfa li jagħtiha kulma titlob. 8 U hi,
billi kienet qabel imqabbda minn ommha, qalet: Agħtini
hawn f'dixx ras Ġwanni l-Battista. 9 U s-sultan sogħob-
bih; iżda minħabba fil-ħalfa, u dawk li kienu jieklu miegħu,
amar li jagħtuhielha. 10 U bagħat, u qata' ras Ġwanni
fil-ħabs. 11 U rasu nġiebet f'dixx, u ntgħatat lit-tifla: u

hi ġibitha għand ommha. 12 U d-dixxipli tiegħu ġew, u
ħadu l-ġisem, u difnuħ; u marru u qalu 'l Ġesù.
13 Meta Ġesù sama' b'dan, telaq minn hemm fuq
dgħajsa f'lok imwarrab, għalih; u meta semgħu n-nies
b'dan, marru warajh bil-mixi mill-ibliet. 14 U Ġesù
ħareġ, u ra ġemgħa kbira ta' nies, u ġietu ħniena minnhom;
u fejjaq il-morda tagħhom.
15 U meta sar fil-għaxija, resqu lejh id-dixxipli tiegħu,
igħidu: Dal-lok imwarrab, u l-ħin għamel; ibgħat il-ġemgħa
tan-nies, biex imorru fl-irħula u jixtru l-ikel għalihom.
16 Iżda Ġesù qalilhom: M'għandhomx għalfejn imorru;
agħtuhom intom jieklu; 17 U qalulu: M'għandniex hawn
ħlief ħames ħobżiet, u żewg ħutiet. 18 U qal: Ġibuhomli
hawn. 19 U amar il-ġemgħa tan-nies joqogħdu fuq il-
ħaxix, u ħa l-ħames ħobżiet, u ż-żewġ ħutiet, u wara li rafa'
għajnejh lejn is-sema, bierek, u qasam, u ta l-ħobżiet lid-
dixxipli tiegħu, u d-dixxipli lill-ġemgħa tan-nies. 20 U
kielu kollha, u xebgħu; u refgħu mill-bċejjeċ li baqa'
tnax-il qoffa mimlija. 21 U dawk li kielu kienu madwar
ħamest elef raġel, barra min-nisa u t-tfal.
22 U dik is-siegħa ġagħal Ġesù lid-dixxipli tiegħu jitilgħu
fuq id-dgħajsa, u jmorru qablu n-naħa l-oħra, waqt li hu
bagħat il-ġmiegħi tan-nies. 23 U meta bagħat il-ġmiegħi
tan-nies, tala' waħdu fuq muntanja jitlob: u meta sar
fil-għaxija, kien hemm waħdu.
24 Iżda d-dgħajsa kienet issa f'nofs il-baħar, imħabbta
mill-mewġ: għax ir-riħ kien kontra. 25 U fir-raba' sahra
tal-lejl Ġesù mar lejhom, jimxi fuq il-baħar. 26 U meta
d-dixxipli rawh jimxi fuq il-baħar, tħawdu, u bdew igħidu:
Dan spirtu; u għajtu bil-biża'. 27 Iżda malajr kellimhom
Ġesù, billi qal: Qawwu qalbkom; jien hu; la tibżgħux.
28 U Pietru wieġbu, u qal: Mulej, jekk hu int, qabbadni
niġi għandek fuq l-ilma. 29 U qallu: Ejja. U meta
Pietru niżel mid-dgħajsa, mexa fuq il-baħar, biex imur
għand Ġesù. 30 Imma meta ra r-riħ qawwi, baża'; u kif

beda jegħreq, għajjat, igħid: Mulej, salvani. 31 U malajr
medd idu Ġesù, u qabdu, u qallu: Ja lilek ta' twemmin
żgħir, għaliex tħassibt? 32 U meta telgħu fid-dgħajsa,
ir-riħ waqaf. 33 Imbagħad dawk li kienu fid-dgħajsa ġew
u tawh qima, billi qalu: Tassew, int l-Iben t'Alla.
34 U meta qasmu, ġew fl-art ta' Ġennesaret. 35 U meta
l-irġiel ta' dak il-post saru jafu bih, bagħtu jgħidu ma' dik
l-art kollha ta' madwar, u ġibulu lil dawk kollha li kienu
morda; 36 U talbuh bil-ħniena biex jmissu biss tarf
libstu: u dawk kollha li messew fiequ għal kollox.

15 Imbagħad resqu lejn Ġesù skribi u Fariżej li kienu
minn Ġerusalem, igħidu: 2 Għaliex id-dixxipli tiegħek
jiksru it-tagħlim tax-xjuħ? għax huma ma jaħslux idejhom
meta jieklu l-ħobż.
3 Iżda hu wieġeb u qalilhom: Għaliex intom ukoll
tiksru l-kmandament t'Alla minħabba t-tagħlim tagħkom?
4 Għax Alla amar, u qal: Weġġah lil missierek u lil ommok;
u, Min jisħet lill-missier jew lill-omm, ħa jmut bil-mewt.
5 Iżda intom tgħidu: Kull min igħid lil missieru jew lil
ommu: Kulma bih tista' tkun megħjun minni, hu mogħti
lil Alla; 6 U ma jweġġahx lil missieru jeu lil ommu, ikun
ħieles. Hekk ġibtu fix-xejn il-kmandament t'Alla minħabba
t-tagħlim tagħkom. 7 Ja ipokriti, sewwa ħabbar fuqkom
Isaija, li jgħid: 8 Dal-poplu jersaq lejja b'fommu, u
b'xofftejh iweġġahni; iżda qalbu bgħida minni. 9 Imma
għalxejn jagħtuni qima, billi jgħallmu bħala duttrini l-
kmandamenti tal-bnedmin.
10 U sejjaħ il-ġemgħa tan-nies, u qalilhom: Isimgħu, u
ifhmu: 11 Mhux dak li jidħol fil-fomm iniġġes bniedem;
iżda dak li joħroġ mill-fomm iniġġes bniedem.
12 Imbagħad resqu d-dixxipli tiegħu, u qalulu: Taf li
l-Fariżej ħadu għalihom, wara li semgħu dal-kliem? 13 Iżda
hu wieġeb u qal: Kull xitla, li Missieri li hu fis-smewwiet ma

ħawwilx, tinqala' mill-egħruq. 14 Ħalluhom; huma
mexxejja għomja tal-għomja. U jekk għama jmexxi
għama, it-tnejn jaqgħu fil-ħofra.
15 Imbgħad wieġeb Pietru, u qallu: Fissrilna dil-
parabbla. 16 U qal Ġesù: Intom ukoll għadkom bla
dehen? 17 Ma tifhmux, li kulma jidħol fil-ħalq imur
fiż-żaqq, u jinxeħet barra fil-kanal? 18 Iżda dawk il-
ħwejjeġ li joħorġu mill-fomm jiġu mill-qalb: u dawk
iniġġsu lill-bniedem. 19 Għax mill-qalb jiġu l-ħsibijiet
ħżiena, il-qtil, l-adulterji, iż-żina, is-serq, ix-xhidiet foloz, id-
dagħa: 20 Dawn huma l-ħwejjeġ li jniġġsu bniedem: iżda li
tiekol b'idejn mhux maħsulin ma jniġġisx bniedem. 21 Im-
bagħad Ġesù telaq minn hemm, u mar fin-naħiet ta' Tir u
Sidun. 22 U, ara, mara Qangħanija ħarġet minn dawk l-istess
naħiet, u għajtet, tgħid: Ikollok ħniena minni, ja Mulej,
bin David; binti hija maħqura bl-eħrex minn xitan.
23 Iżda hu ma weġibhiex kelma. U d-dixxipli resqu u
talbuh, igħidu. Ibgħatha; għax qiegħda tgħajjat warajna.
24 Iżda hu wieġeb u qal: Ma kontx mibgħut ħlief għan-
ngħaġ mitlufa ta' dar Iżrael. 25 Imbagħad dik ġiet u tatu
qima, hi u tgħidlu: Mulej, għinni. 26 Imma hu wieġeb u
qal: Mhux xieraq li tieħu l-ħobż tat-tfal, u titfgħu lill-klieb.
27 U hi qalet: Tassew, Mulej: iżda l-klieb ukoll jieklu
mill-frak li jaqa' mill-mejda ta' sjiedhom. 28 Wieġeb
imbagħad Ġesù, u qalilha: Ja mara, kbira hi l-fidi tiegħek:
ikunlek kif trid int. U minn dik is-siegħa stess bintha
fieqet.
29 U telaq Ġesù minn hemm, u ġie qrib il-baħar tal-
Galilija; u tala' fuq muntanja, u qagħad bil-qiegħda hemm.
30 U ġmiegħi kbar ta' nies resqu lejh, u kellhom magħhom
għoroġ, għomja, imbikkmin, magħtubin, u ħafna oħrajn,
u xeħtuhom f'riġlejn Ġesù; u fejjaqhom: 31 Ħekk li
l-ġmiegħi tan-nies stagħġbu, meta raw l-imbikkmin jit-
kellmu, il-magħtubin imfejqa, u l-għoroġ jimxu, u l-għomja
jaraw: u igglorifikaw 'l Alla ta' Iżrael.

32 Imbagħad sejjaħ Ġesù lid-dixxipli tiegħu ħdejh, u qal:
Għandi ħniena mill-ġemgħa tan-nies għax baqgħu tlitt ijiem
miegħi, u m'għandhom xejn x'jieklu: u ma rridx nibgħat-
hom sajmin, li ma jogħxewx fit-triq. 33 U d-dixxipli
tiegħu qalulu: Mnejn ikollna daqshekk ħobż fid-deżert,
biex inxebbgħu ġemgħa ta' nies bħal din? 34 U qalilhom
Ġesù: Kemm il-ħobża għandkom? U huma qalu: Sebgħa,
u ftit ħut żgħir.
35 U amar lill-ġemgħa tan-nies biex joqogħdu bil-
qiegħda fl-art. 36 U ħa s-seba' ħobżiet u l-ħut, u iżżaħajr;
u qasamhom, u ta lid-dixxipli tiegħu, u d-dixxipli lill-
ġemgħa tan-nies. 37 U kollha kielu, u xebgħu; u ġabru
mill-bċejjeċ li fadal seba' qfief mimlijin. 38 Erbat elef
raġel kienu dawk li kielu, barra min-nisa u t-tfal.
39 U bagħat il-ġemgħa tan-nies, u tala' fuq id-dgħajsa,
u ġie fl-inħawi ta' Magadan.

16 Il-Fariżej mas-Sadduqin resqu wkoll, u huma u jġarr-
buh xtaquh jurihom xi għelm mis-sema. 2 Wieġeb u
qalilhom: Meta jsir fil-għaxija, tgħidu: Sa jagħmel bnazzi:
għax is-sema ħamrani. 3 U fil-għodu: Jagħmel il-maltemp il-
lum: għax is-sema aħmar sewdieni. Ja ipokriti, intom
tafu tagħrfu wiċċ is-sema; iżda ma tafux tagħrfu l-egħliem
taż-żmenijiet. 4 Nisel ħażin u żieni irid għelm; iżda lilu
ma jingħata l-ebda għelm, ħlief il-għelm tal-profeta Ġona.
U ħalliehom, u telaq.
5 U meta d-dixxipli tiegħu ġew in-naħa l-oħra, insew
jieħdu magħhom il-ħobż. 6 Imbagħad Ġesù qalilhom:
Araw tajjeb u ħarsu ruħkom mill-ħmira tal-Fariżej u tas-
Sadduqin. 7 Iżda huma tkellmu bejniethom, billi qalu: Dan
għax ma ħadniex ħobż. 8 Meta Ġesù għaraf dan, qalil-
hom: Ja nies ta' fidi żgħira, x'intom tgħidu bejnietkom,
għaliex ma ġibtux ħobż? 9 Għadkom ma tifhmux, u
lanqas tiftakru fil-ħames ħobżiet għal ħamest elef, u kemm

il-qoffa rfajtu? 10 Lanqas fis-seba' ħobżiet għall-erbat elef,
u kemm il-qoffa rfajtu? 11 Kif ma tifhmux li mhux
għall-ħobż għidtilkom, li għandkom tħarsu ruħkom mill-
ħmira tal-Farizej u tas-Sadduqin? 12 Fehmu mbagħad li
ma kienx qalilhom għall-ħmira tal-ħobż biex iħarsu ruħhom,
imma għat-tagħlim tal-Fariżej u tas-Sadduqin.
13 Meta Ġesù ġie fl-inħawi ta' Ċesarija ta' Filippu,
staqsa lid-dixxipli tiegħu, billi qalilhom: Min igħidu n-nies
illi jiena, Bin il-bniedem, jien? 14 U qalu: X'uħud igħidu li
int Ġwanni l-Battista; x'uħud, Elija; u oħrajn, Ġeremija,
jew wieħed mill-profeti. 15 Qalilhom: Iżda intom min
tgħidu li jien? 16 U Xmun Pietru wieġeb u qal: Inti
l-Kristu, Bin Alla l-ħaj.
17 U wieġeb Ġesù u qallu: Imbierek int, Xmun Bar-
Juna: għax mhux il-laħam u d-demm għarrfek dan, iżda
Missieri li hu fis-smewwiet. 18 U jien ingħidlek: Li int
Pietru, u fuq dil-blata nibni l-knisja tiegħi; u l-bwieb ta'
l-infern ma jagħlbuhiex. 19 U jien lilek nagħtik l-imfietaħ
tas-saltna tas-smewwiet: u dak kollu li torbot fl-art ikun
marbut ukoll fis-smewwiet: u dak kollu li tħoll fl-art ikun
maħlul fis-smewwiet. 20 Wissa mbagħad id-dixxipli tiegħu
biex ma jgħidu lil ħadd li hu Ġesù l-Kristu. 21 Minn dak
iż-żmien beda Ġesù juri lid-dixxipli tiegħu, kif jaħtieġlu
jmur Ġerusalem, u jbati ħafna ħwejjeġ mix-xjuħ u mill-
qassisin il-kbar u l-iskribi, u jinqatel, u fit-tielet jum
iqum. 22 Imbagħad Pietru ġibdu lejh, u beda jlumu,
hu u jgħid: Barra minnek, Mulej: ma jiġrilek qatt dan.
23 Imma hu dar, u qal 'il Pietru: Lura minni, Satana: Int
tfixkil għalija: għax ma taħsibx il-ħwejjeġ t'Alla, iżda
l-ħwejjeġ tal-bnedmin.
24 Imbagħad Ġesù qal lid-dixxipli tiegħu: Jekk xi ħadd
irid jiġi warajja, ħa jiċħad lilu nnifsu, u jarfa' salibu, u jiġi
warajja. 25 Għax kull min irid isalva ħajtu jitlifha: u kull
min jitlef ħajtu minħabba fija jsibha. 26 Għax x'jiswielu
bniedem, jekk jirbaħ id-dinja kollha, u jitlef ruħu? jew

x'jagħti bniedem flok ruħu? 27 Għax Bin il-bniedem jiġi
fil-glorja ta' Missieru ma' l-anġli tiegħu; u mbagħad irodd
lil kull bniedem skond l-egħmejjel tiegħu. 28 Tassew
ingħidilkom: Ikun hemm x'uħud milli qegħdin hawn, li
ma jduqux il-mewt, sa ma jaraw Bin il-bniedem ġej fis-
saltna tiegħu.

17 U wara sitt ijiem Ġesù ħa miegħu 'l Pietru, u 'l Ġakbu,
u 'l ħuh Ġwanni, u tellagħhom fuq muntanja għolja
weħidhom, 2 U tbiddel quddiemhom: u idda wiċċu
bħax-xemx: u lbiesu saru bojod bħad-dawl. 3 U, ara,
hemm dehrulhom Mosè u Elija jitkellmu miegħu. 4 Im-
bagħad wieġeb Pietru, u qal 'il Ġesù: Mulej, tajjeb għalina
li nkunu hawn: jekk trid, ħa nagħmlu hawn tliet egħrejjex;
wieħed għalik, wieħed għal Mosè, u wieħed għal Elija.
5 Fil-waqt li kien għadu jitkellem, ara, sħaba tiddi għat-
tiethom: u, ara, ġie leħen mis-sħab, li qal: Dan hu Ibni
l-għażiż, li bih nitgħaxxaq; isimgħu lilu. 6 U meta sem-
għu dan, id-dixxipli waqgħu għal wiċċhom, u beżgħu wisq.
7 U Ġesù resaq u messhom, u qal: Qumu, u la tibżgħux.
8 U meta refgħu għajnejhom, ma raw lil ħadd, ħlief 'il Ġesù
waħdu.
9 U x'ħin kienu neżlin mill-muntanja, Ġesù wissiehom,
billi qal: Tgħidu lil ħadd bid-dehra, sakemm Bin il-
bniedem iqum mill-imwiet. 10 U d-dixxipli tiegħu
staqsewh, billi qalu: Għaliex mela jgħidu l-iskribi li qabel
għandu jiġi Elija? 11 U wieġeb Ġesù, u qalilhom: Tabil-
ħaqq jiġi Elija qabel, u jġedded kollox. 12 Iżda jien
ingħidilkom: Elija ġa ġie, u ma għarfuhx, u għamlulu
kulma riedu. Hekk ukoll Bin il-bniedem ibati minnhom.
13 Imbagħad fehmu d-dixxipli li kien kellimhom fuq
Ġwanni l-Battista.
14 U meta ġew fejn il-ġemgħa tan-nies, resaq lejh
wieħed raġel, u xteħet għarkobbtejh quddiemu jgħidlu:

15 Mulej, ikollok ħniena minn ibni; għax jagħtih tal-qamar,
u jbati ħafna: għax ta' sikwit jaqa' fin-nar, u ta' sikwit
jaqa' fl-ilma. 16 U ġibtu għand id-dixxipli tiegħek, u ma
setgħux ifejquh. 17 Wieġeb imbagħad Ġesù, u qal: Ja
nisel bla fidi u maqlub, kemm sa ndum magħkom? Kemm
sa ndum inbati bikom? Ġibuh hawn għandi. 18 U Ġesù ċan-
far lix-xitan; u dan ħareġ minnu: u t-tifel fieq dik is-siegħa.
19 Resqu mbagħad id-dixxipli fejn Ġesù weħidhom, u
qalu: Għax ma stajniex inkeċċuh? 20 U Ġesù qalilhom:
Minħabba l-fidi żgħira tagħkom; għax tassew ngħidilkom:
Jekk ikollkom fidi daqs qalba taż-żerriegħa tas-senapa, u
tgħidu lil dil-muntanja: Tqanqal minn hawn għal hemm;
hi titqanqal; u xejn ma jkun hemm għalikom li ma jistax
ikun. 21 Imma dal-ġens ma joħroġx ħlief bit-talb u s-sawm.
22 U huma u qegħdin fil-Galilija, Ġesù qalilhom: Bin il-
bniedem jingħata f'idejn il-bnedmin: 23 U joqtluh, u fit-
tielet jum iqum. U sogħobbihom wisq.
24 U meta ġew Kafarnahum, dawk li kienu jiġimgħu
l-flus tal-ħaraġ resqu lejn Pietru, u qalu: L-Imgħallem
tagħkom ma jħallasx ħaraġ? 25 Qal: Iwa. U meta daħal
id-dar, Ġesù kellmu l-ewwel, billi qal: X'taħseb int, Xmun?
Is-slaten ta' l-art minn għand min jieħdu t-taxxi jew il-
ħaraġ? Minn għand uliedhom stess, jew minn għand il-
barranin? 26 Pietru qallu: Minn għand il-barranin. Ġesù
qallu: Mela l-ulied ħelsin. 27 Madankollu, biex ma
nfixkluhomx, mur sal-baħar, u ixħet xlief, u l-ewwel ħuta li
titla' ħudha; u meta tiftħilha ħalqha, issib biċċa flus:
ħudha, u agħtihielhom għalija u għalik.

18 F'dak il-ħin resqu d-dixxipli lejn Ġesù jgħidu: Min hu
l-akbar fis-saltna tas-smewwiet? 2 U sejjaħ Ġesù lejh
tfajjel, u qiegħdu f'nofshom, 3 U qal: Tassew ngħidilkom,
jekk ma tikkonvertux, u ssiru bħal tfal żgħar, ma tidħlux
fis-saltna tas-smewwiet. 4 Kull min mela jiċċekken bħal

dat-tfajjel, dak hu l-akbar fis-saltna tas-smewwiet. 5 U kull
min jilqa' tfajjel bħal dan f'ismi jilqa' lili. 6 Iżda kull min
jiskandalizza wieħed minn dawn iċ-ċkejknin li jemmnu fija,
aħjar ikun għalih li tiddendel ġebla ta' mitħna m'għonqu, u
jegħreq f'qiegħ ta' baħar.
7 Jaħasra għad-dinja minħabba l-iskandli! għax jaħtieġ
li jiġru l-iskandli: iżda jaħasra għal dak il-bniedem li
minnu jiġi l-iskandlu. 8 Għalhekk jekk idek jew riġlek
ifixkluk, aqtagħhom, u armihon bgħid minnek: aħjar għalik
tidħol agħraġ jew magħtub fil-ħajja milli jkollok żewġ idejn
jew żewġ saqajn biex tirtema fin-nar ta' dejjem. 9 U jekk
għajnek tfixklek, aqlagħha, u armiha bgħid minnek: aħjar
għalik tidħol fil-ħajja b'għajn waħda, milli jkollok żewġ
għajnejn biex tirtema fin-nar ta' l-infern.
10 Araw li ma tmaqdrux lil xi wieħed minn dawn iċ-
ċkejknin; għax ingħidilkom: L-anġli tagħhom fis-smewwiet
dejjem jaraw wiċċ Missieri li hu fis-smewwiet. 11 Għax
Bin il-bniedem ġie biex isalva dak li ntilef. 12 X'jidhril-
kom? Jekk wieħed għandu mitt nagħġa, u tintilef waħda
minnhom, ma jħallix id-disgħa u disgħin, u jmur fuq il-
muntanji, u jfittex dik li ntilfet? 13 U jekk jiġri li jsibha,
tassew ingħidilkom, jifraħ aktar b'dik in-nagħġa, minn bid-
disgħa u disgħin li ma ntilfux. 14 Hekk ukoll mhix ir-rieda
ta' Missierkom li hu fis-smewwiet, li jintilef wieħed minn
dawn iċ-ċkejknin.
15 U jekk ħuk jonqsok, mur u għidlu ħtijietu bejnek u
bejnu weħidkom: jekk jisimgħek, tkun irbaħt lil ħuk.
16 Iżda jekk ma jisimgħikx, imbagħad ħu wieħed jew tnejn
oħra miegħek, biex kull kelma tibqa' fil-fomm ta' tnejn jew
tliet xhud. 17 U jekk ma jkunx irid jismagħhom, għid
lill-knisja: iżda jekk ma jridx jisma' mill-knisja, ħa jkun
għalik bħala pagan u publikan. 18 Tassew ingħidilkom:
Kulma torbtu fl-art ikun marbut fis-sema: u kulma tħollu
fl-art ikun maħlul fis-sema.
19 Narġa' ngħidilkom: Jekk tnejn minnkom jiftiehmu

bejniethom fl-art fuq kull ħaġa li jitolbu, issirilhom minn Missieri li hu fis-smewwiet. 20 Għax fejn tnejn jew tlieta huma miġburin flimkien f'ismi, hemm inkun jien f'nofshom.

21 Imbagħad Pietru resaq lejh, u qal: Mulej, għal sa kemm-il darba ħija jidneb kontra tigħei, u naħfirlu? sa seba' darbiet? 22 Ġesù qallu: Jien ma ngħidlikx: Sa seba' darbiet: iżda, Sa sebgħin darba seba' darbiet.

23 Għalhekk is-saltna tas-smewwiet tixxebbah lil wieħed sultan, li ried jagħmel il-kontijiet mal-qaddejja tiegħu. 24 U hu u beda' jagħmel il-kontijiet, wieħed li kellu jagħtih għaxart elef talent inġieb quddiemu. 25 U billi ma kellux minn fejn iħallas, sidu amar li jinbiegħ hu, u martu, u wliedu, u kulma kellu, u jitħallas id-dejn. 26 Il-qaddej għalhekk ixteħet fl-art, u qiemu, hu u jgħid: Ja sid, ħu paċenzja bija, u jien inħalsek kollox. 27 Imbagħad sid dak il-qaddej ġietu ħniena, u telqu, u ħafirlu d-dejn. 28 Imma dak il-qaddej ħareġ, u sab wieħed minn sħabu, li kellu jagħtih mitt dinier: u ħabat għalih, u qabdu minn griżmejh, hu u jgħidlu: Ħallas dak li għandek tagħtini. 29 U sieħbu xteħet f'riġlejh, u talbu, igħidlu: Ħu paċenzja bija, u jien inħallsek kollox. 30 U dak ma riedx: iżda mar u tefgħu l-ħabs, sa ma jħallas id-dejn. 31 Meta l-qaddejja sħabu raw x'ġara, sogħobbihom wisq, u marru qalu lil sidhom kulma ġara. 32 Imbagħad sidu, wara li sejjaħlu, qallu: Ja qaddej ħażin, ħfirtlek dak id-dejn kollu, għax tlabtni: 33 Ma kienx imissek tħenn ukoll għall-qaddej sieħbek, bħalma jien kelli ħniena minnek? 34 U sidu għadab, u rħieh f'idejn il-manigoldi, sa ma jħallas id-dejn tiegħu kollu. 35 Hekk ukoll Missieri li hu fis-smewwiet jagħmel ukoll lilkom, jekk kull wieħed minnkom ma jaħfirx minn qalbu lil ħuh ħtijietu.

19 U ġara, meta Ġesù spiċċa dawn it-taħditiet, illi telaq mill-Galilija, u ġie fl-inħawi tal-Lhudija 'l hemm mill-

Ġurdan; 2 U marru warajh ġmiegħi kbar ta' nies; u hemm
fejjaqhom.
3 U l-Fariżej resqu lejh ukoll, iġarrbuh, u jgħidulu: Sewwa
li raġel ikeċċi l-martu għal kull ħtija? 4 U wieġeb u qalil-
hom: Ma qrajtux, li dak li mill-bidu ħalaqhom għamilhom
raġel u mara? 5 U qal: Minħabba f'hekk raġel iħalli
l-missieru u l-ommu, u jingħaqad ma' martu: u t-tnejn
isiru ġisem wieħed. 6 Għalhekk mhumiex iżjed tnejn,
iżda ġisem wieħed. Dak mela li Alla għaqqad flimkien, ħa
ma jifridx il-bniedem. 7 Qalulu: Għaliex mela Mosè amar
li tingħata l-kitba tad-divorzju, u titkeċċa? 8 Qalilhom:
Mosè minħabba l-ebusija ta' qalbkom ħalliekom tkeċċu
n-nisa tagħkom: iżda mill-bidu ma kienx hekk. 9 U jien
ingħidilkom: Kull min ikeċċi lil martu, ħlief minħabba
ż-żina, u jiżżewweġ oħra, jagħmel adulterju; u dak li
jiżżewweġ lil dik li tkeċċiet jagħmel adulterju.
10 Id-dixxipli tiegħu qalulu: Jekk inhu dan il-każ tar-
raġel ma' martu, ma jaqbilx tiżżewweġ. 11 Iżda hu qalil-
hom: Mhux kull bniedem jista' jifhem dil-kelma, ħlief
dawk li jingħatalhom. 12 Għax hemm xi ewnuki, li
twieldu hekk minn ġuf ommhom; u hemm xi ewnuki, għax
ġew magħmulin ewnuki mill-bnedmin: u hemm ewnuki,
għax għamlu lilhom infushom ewnuki minħabba s-saltna
tas-smewwiet. Min jista' jifhem, ħa jifhem.
13 Imbagħad ġibulu quddiemu xi tfal ċkejknin, biex
iqiegħed idejh fuqhom, u jitlob: u d-dixxipli ċanfruhom.
14 Iżda Ġesù qal: Ħallu t-tfal ċkejknin, u la żżommuhomx
li jiġu għandi: għax ta' dawn hija s-saltna tas-smewwiet.
15 U qiegħed idejh fuqhom, u telaq minn hemm.
16 U, ara, wieħed resaq lejh u qallu: Mgħallem tajjeb,
x'nagħmel tajjeb, biex ikolli l-ħajja ta' dejjem? 17 U qallu:
Għala ssejjaħli tajjeb? M'hemm ħadd tajjeb ħlief wieħed,
li hu Alla; iżda jekk trid tidħol fil-ħajja, ħares il-kmanda-
menti. 18 Qallu: Liema? U Ġesù qal: La toqtolx, La
tagħmilx adulterju, La tisraqx, La tixhidx ħaġa b'oħra,

19 Weġġaħ lil missierek u lil ommok; u, Ħobb lil għajrek
bħalek innifsek. 20 Iż-żagħżugħ qallu: Dawn il-ħwejjeġ
kollha ħaristhom minn żgħużiti; x'jonqosni issa?
21 Qallu Ġesù: Jekk trid tkun perfett, mur biegħ li
għandek, agħti lill-foqra, u jkollok teżor fis-sema: u ejja
warajja. 22 Iżda meta ż-żagħżugħ sama' dal-kliem, mar
qalbu sewda: għax kellu bosta ġid. 23 Qal Ġesù mbagħad
lid-dixxipli tiegħu: Tassew ingħidilkom: Bit-tbatija biex
għani jidħol fis-saltna tas-smewwiet. 24 U narġa' ngħidil-
kom: Hu eħfef għal ġemel li jgħaddi minn għajn ta' labra,
milli għani jidħol fis-saltna t'Alla.
25 Meta d-dixxipli semgħu dan, stagħgbu wisq, u bdew
igħidu: Min mela jista' jsalva? 26 Iżda Ġesù ħares lejhom,
u qalilhom: Għall-bnedmin dan ma jistax ikun; iżda
kollox jista' jkun għal Alla.
27 Wieġeb imbagħad Pietru u qallu: Ara, aħna ħallejna
kollox, u ġejna warajk: aħna, mela x'ikollna? 28 U
qalilhom Ġesù: Tassew ingħidilkom: Intom li ġejtu
warajja, fit-tiġdid tad-dinja, meta Bin il-bniedem joqgħod
fuq it-tron tal-glorja tiegħu, intom ukoll toqogħdu fuq
tnax-il tron, u tagħmlu ħaqq mit-tnax-il tribù ta' Iżrael.
29 U kull min ħalla djar, jew aħwa rġiel, jew aħwa nisa, jew
missier, jew omm, jew mara, jew ulied, jew raba', minħabba
f'ismi, jieħu mitt darba iżjed, u jiret il-ħajja ta' dejjem. 30 Iż-
da ħafna li huma l-ewwel ikunu l-aħħar; u l-aħħar ikunu
l-ewwel.

20 Għax is-saltna tas-smewwiet tixbah lill-bniedem li hu sid
dar, li ħareġ kmieni fil-għodu biex jikri ħaddiema għall-
għalqa tad-dwieli tiegħu. 2 U meta ftiehem mal-ħaddiema
b'dinier kuljum, bagħathom fil-għalqa tiegħu tad-dwieli.
3 U ħareġ għal xi t-tielet siegħa, u ra oħrajn qegħdin fis-suq
ma jagħmlu xejn. 4 U qalilhom: Morru intom ukoll
fil-għalqa tad-dwieli, u nagħtikom dak kollu li hu xieraq.

U dawk marru. 5 U raġa' ħareġ għas-sitt siegħa u għad-
disa' siegħa, u għamel l-istess. 6 U għal xi l-ħdax-il
siegħa ħareġ, u sab oħrajn ma jagħmlu xejn, u qalilhom:
Għax qegħdin hawn il-jum kollu ma' tagħmlu xejn?
7 Qalulu: Għax ħadd ma kriena. Qalilhom: morru intom
ukoll fil-għalqa tad-dwieli; u dak kollu li hu xieraq teħduh.
8 U meta sar fil-għaxija, sid il-għalqa tad-dwieli qal lill-
imgħallem tiegħu: Sejjaħ lill-ħaddiema, u ħallashom, u
ibda minn ta' l-aħħar sa ta' l-ewwel. 9 U meta ġew dawk
li nkrew għal xi l-ħdax-il siegħa, ħadu dinier kull wieħed.
10 U meta ġew ta' l-ewwel, ħasbu li sejrin jieħdu aktar:
iżda ħadu huma wkoll dinier kull wieħed. 11 U meta
ħaduh, gergru kontra sid id-dar, 12 Billi qalu: Dawn
ta' l-aħħar ħadmu biss siegħa, u int għamilthom daqs-
na, aħna li batejna t-toqol u s-sħana tal-jum. 13 Iżda
hu wieġeb u qal lil wieħed minnhom: Ħabib, jien miniex
nonqsok: mhux b'dinier ftehimt miegħi? 14 Ħu dak li
hu tiegħek, u mur: Irrid nagħti lil dan ta' l-aħħar daqsek
ukoll. 15 Ma nistax nagħmel li rrid bi ħwejġi? Jew
għajnek ħażina, għax jien tajjeb? 16 Hekk ta' l-aħħar
ikunu l-ewwel, u ta' l-ewwel l-aħħar: għax ħafna jissejħu,
iżda ftit jingħażlu.

17 U hu u tiela Ġerusalem, Ġesù ħa t-tnax-il dixxiplu
weħidhom fit-triq, u qalilhom: 18 Ara, aħna tilgħin
Ġerusalem; u Bin il-Bniedem jingħata f'idejn il-qassisin
il-kbar u l-iskribi, u jikkundannawh għall-mewt, 19 U
jagħtuh lill-Ġentili biex jiddieħku bih, u jsawtuh, u jsallbuh:
u fit-tielet jum iqum.

20 Imbagħad resqet lejh omm ulied Żebedew ma' wliedha,
tagħtih qima, u tixtieq xi ħaġa minn għandu. 21 U qalilha:
Xi trid? Qaltlu: Għid li dawn iż-żewġ uliedi joqogħdu
wieħed fil-lemin tiegħek, u l-ieħor fix-xellug tiegħek, fis-
saltna tiegħek. 22 Iżda Ġesù wieġeb u qal: Ma tafux
x'intom titolbu. Tistgħu intom tixorbu mill-kies li għandi
nixrob, u titgħammdu bil-magħmudija li biha jien imgħam-

med? Qalulu: nistgħu. 23 Qalilhom: Tassew tixorbu
mill-kies tiegħi, u titgħamdu bil-magħmudija li tgħammidt
jien: iżda li toqogħdu fuq il-lemin tiegħi, u fuq ix-xellug,
mhux minni li jingħata, iżda jingħata lil dawk li għalihom
hu mħejji minn Missieri. 24 U meta l-għaxra semgħu dan,
tmasħnu għaż-żewġt aħwa. 25 Imma Ġesù sejħilhom
fejnu, u qal: Intom tafu li l-prinċpijiet tal-Ġentili jaħkmu
fuqhom, u l-kbarat jużaw setgħa fuqhom. 26 Mhux hekk
ikun fostkom: iżda kull min irid isir kbir fostkom, ħa
jkun il-qaddij tagħkom; 27 U kull min irid ikun l-ewwel
fostkom, ħa jkun il-qaddej tagħkom: 28 Bħalma Bin il-
bniedem ma ġiex biex ikun moqdi, iżda biex jaqdi, u jagħti
ħajtu b'fidwa għal ħafna.

29 U huma u ħerġin minn Ġeriko, ġemgħa kbira ta' nies
marret warajh. 30 U, ara, żewġt irġiel għomja li kienu
bil-qiegħda fil-ġenb tat-triq, meta semgħu li Ġesù kien
għaddej, għajtu, billi qalu: Ja Mulej, bin David, ħenn għalina.
31 U l-ġemgħa tan-nies ċanfrithom, biex jisktu. Iżda
huma bdew igħajtu aktar, billi qalu: Ħenn għalina ja Mulej,
Bin David. 32 U waqaf Ġesù, u sejħilhom, u qal: Xi
triduni nagħmlilkom? 33 Qalulu: Mulej, biex jinfetħu
għajnejna. 34 Kellu ħniena minnhom Ġesù, u mess
għajnejhom: u minnufih għajnejhom ħadu d-dawl, u
marru warajh.

21 U meta qorbu lejn Ġerusalem, u ġew Betfaġe, lejn
il-għolja taż-Żebbuġ, Ġesù bagħat żewġ dixxipli, 2 Hu
u jgħidilhom: Morru fir-raħal li qiegħed biswitkom, u
minnufih issibu ħmara marbuta, u felu magħha: ħolluhom,
u ġibuhomli. 3 U jekk xi ħadd igħidilkom xi ħaġa, għidu:
Il-Mulej għandu bżonnhom; u minnufih jibgħathom.

4 Dan kollu sar, biex iseħħ dak li ntqal mill-profeta,
li jgħid: 5 Għidu lil bint Sijon: Ara, is-Sultan tiegħek
jiġi għandek, ġwejjed, u riekeb fuq ħmara, u felu bin ħmara.

6 U d-dixxipli marru, u għamlu kif amarhom Ġesù.
7 U ġiebu l-ħmara, u l-felu, u qiegħdu ħwejjiġhom fuqhom,
u rikkbuh fuqhom. 8 U ġemgħa kbira ta' nies firxu
ħwejjiġhom fit-triq; oħrajn qatgħu friegħi mis-siġar,
u xeħtuhom fit-triq. 9 U l-ġemgħat tan-nies li kienu mixjin
quddiem, u dawk li kienu ġejjin wara, għajtu, billi qalu:
Osanna lil bin David: Imbierek dak li ġej f'isem il-Mulej:
Osanna fl-aktar ogħla.

10 U meta daħal Ġerusalem, il-belt kollha tqanqlet, billi
qalet: Min hu dan? 11 U l-ġemgħa tan-nies qalet: Dan
hu Ġesù l-profeta minn Nazzaret tal-Galilija.

12 U Ġesù daħal fit-tempju t'Alla, u keċċa 'l barra lil
dawk kollha li kienu jbiegħu u jixtru fit-tempju, u qaleb
l-imwejjed tas-sarrafin, u l-banketti ta' dawk li kienu
jbiegħu l-ħamiem, 13 U qalilhom: Hu miktub: Dari
tissejjaħ dar it-talb; iżda intom għamiltuha għar tal-
ħallelin. 14 U resqu lejh il-għomja u l-għoroġ fit-tempju;
u fejjaqhom.

15 U meta l-qassisin il-kbar u l-iskribi raw il-ħwejjeġ
ta' l-għaġeb li għamel, u t-tfal igħajtu fit-tempju, u jgħidu:
Osanna lil Bin David; għadbu wisq, 16 U qalulu: Tisma'
x'qegħdin igħidu dawn? U qalilhom Ġesù: Iwa: qatt
ma qrajtu: Minn fomm it-tfal u t-trabi int saħħaħt it-tifħir?

17 U ħalliehom, u ħareġ barra mill-belt għal Betanja;
u baqa' hemm.

18 Issa fil-għodu hu u sejjer lura lejn il-belt, ħadu l-ġuħ.
19 U meta ra siġra tat-tin fit-triq, resaq lejha, u ma sab xejn
fiha, ħlief weraq, u qalilha: Qatt iżjed ma jsir frott
minnek għal dejjem. U minn dak il-ħin is-siġra tat-tin nixfet.
20 U meta d-dixxipli raw dan, stagħġbu, huma u jgħidu:
Kif f'daqqa waħda s-siġra tat-tin nixfet! 21 U wieġeb
Ġesù, u qalilhom: Tassew ingħidilkom: Jekk għandkom
fidi, u ma titħassbux, mhux biss tagħmlu dan li sar mis-
siġra tat-tin, iżda wkoll jekk tgħidu lil dil-muntanja:

Inqala', u xteħet fil-baħar; dan isir. 22 U kulma titolbu
fit-talb, billi temmnu, taqilgħu.
23 U meta daħal fit-tempju, resqu fejnu l-qassisin il-kbar
u x-xjuħ tal-poplu hu u jgħallem, u qalu: Bis-setgħa ta'
min tagħmel dawn il-ħwejjeġ? U min tak dis-setgħa?
24 U wieġeb Ġesù u qalilhom: Jien ukoll insaqsikom ħaġa,
li jekk tgħiduhieli, jien ukoll ingħidilkom b'liema setgħa
nagħmel dawn il-ħwejjeġ: 25 Il-magħmudija ta' Ġwanni,
mnejn kienet? mis-sema, jew mill-bnedmin? U huma
tkellmu bejniethom, u bdew igħidu: Jekk ingħidu: Mis-
sema; igħidilna: Għaliex mela ma emmintuħx? 26 Iżda
jekk ingħidu: Mill-bnedmin; nibżgħu min-nies; għax kollha
jżommu 'l Ġwanni bħala profeta. 27 U wieġbu 'l Ġesù, u
qalu: Ma nistgħux ingħidu. U qalilhom: Lanqas jien
ma ngħidilkom b'liema setgħa nagħmel dawn il-ħwejjeġ.
28 Iżda x'jidhrilkom? Wieħed raġel kellu żewġ ulied;
u resaq fejn l-ewwel wieħed, u qal: Ibni, mur aħdem illum
fil-għalqa tad-dwieli tiegħi. 29 Dak wieġeb u qal: Ma
rridx: iżda wara nidem, u mar. 30 U resaq fejn it-tieni
wieħed, u qal l-istess. U wieġeb u qal: Immur, Sinjur: u
ma marx. 31 Liema minnhom it-tnejn għamel ir-rieda ta'
missieru? Qalulu: L-ewwel wieħed. Ġesù qalilhom:
Tassew ingħidilkom: Il-publikani u n-nisa tad-dinja
jmorru qabilkom fis-saltna t'Alla. 32 Għax ġiekom Ġwanni
fit-triq tal-ħaqq, u ma emmintuħx: iżda l-publikani u
n-nisa tad-dinja emmnuh: u intom, meta rajtu dan, ma
ndimtux wara, biex temmnuh.
33 Isimgħu parabbla oħra: Kien hemm wieħed sid dar,
li ħawwel għalqa dwieli, u dawwarha b'ħajt, u ħaffer fiha
magħsar, u bena torri, u qabbilha lill-bdiewa, u mar
f'pajjiż fil-bogħod: 34 U meta qorob żmien il-frott, bagħat
il-qaddejja tiegħu għand il-bdiewa, biex jieħdu l-frott
tagħha. 35 U l-bdiewa qabdu l-qaddejja tiegħu, u lil
wieħed sawtuh, u lil ieħor qatluh, u lil ieħor ħaġġruh.
36 Raġa' bagħat qaddejja oħra aktar minn ta' l-ewwel: u

għamlulhom l-istess. 37 Imma fl-aħħar bagħtilhom lil
ibnu, billi qal: Lil ibni juruh ġieh. 38 Iżda l-bdiewa meta
raw l-iben, qalu bejniethom: Dan hu l-werriet; ejjew, ħa
noqtluh, u nieħdu wirtu. 39 U qabduh, u xeħtuh barra
mill-għalqa tad-dwieli, u qatluh. 40 Mela meta jiġi sid
il-għalqa tad-dwieli, x'jagħmlilhom lil dawk il-bdiewa?
41 Qalulu: Jeqred bla ħniena lil dawk l-irġiel ħżiena, u
jqabbel il-għalqa tad-dwieli tiegħu lill-bdiewa oħra, li
jagħtuh il-frott fi żmienu.

42 Ġesù qalilhom: Qatt ma qrajtu fl-iskrittura: Il-
ġebla li ma redux il-bennejja, saret ras il-għareb: dan
agħmil il-Mulej, u hu tal-għaġeb f'għajnejna? 43 Għalhekk
ingħidilkom: Is-saltna t'Alla tittieħed minn għandkom, u
tingħata lill-ġens li jagħti l-frott minnha. 44 U kull min
jaqa' fuq dil-ġebla jitkisser: iżda fuq kull min taqa', titħnu
trab.

45 U meta l-qassisin il-kbar u l-Fariżej semgħu l-parabbli
tiegħu, għarfu li tkellem fuqhom.

46 Iżda meta fittxew biex imiddu idejhom fuqu, beżgħu
mill-ġemgħa tan-nies, għax kienu jżommuh bħala profeta.

22 U wieġeb Ġesù, u raġa' kellimhom bil-parabbli, u qal:
2 Is-saltna tas-smewwiet tixbah lil wieħed sultan, li
għamel tieġ lil ibnu. 3 U bagħat il-qaddejja tiegħu jsejħu l-
mistednin għat-tieġ: u ma redux jiġu. 4 Raġa' bagħat
qaddejja oħra, billi qal: Għidu lill-mistednin: Araw, jien
ħejjejt il-mejda tiegħi: il-gniedes u l-magħlufin tiegħi
nqatlu, u kollox imħejji: ejjew għat-tieġ. 5 Iżda dawk ma
ħabblux rashom, u telqu, min fir-razzett tiegħu, u min
għan-negozju tiegħu: 6 U l-oħrajn żammew il-qaddejja
tiegħu, u żebilħuhom, u qatluhom. 7 Imma meta s-sultan
sama' dan, għadab; u bagħat is-suldati tiegħu, u qered lil
dawk il-qattiela, u ħaraq il-belt tagħhom. 8 Imbagħad qal
lill-qaddejja tiegħu: It-tieġ lest, iżda dawk li kienu misted-

nin ma kienx jisthoqqilhom. 9 Morru għalhekk f'solbien
it-toroq, u lil kull min issibu, sejħulu għat-tieġ. 10 U dawk
il-qaddejja marru f'solbien t-toroq, u ġemgħu flimkien lil kull
min sabu, sew ħżiena u kemm tajbin: u t-tieġ imtela bil-mis-
tednin. 11 U meta s-sultan daħal biex jara il-mistednin, ra
hemm raġel li ma kellux fuqu libsa tat-tieġ: 12 U qallu:
Ħabib, kif ġejt hawn ġew meta ma għandikx libsa tat-tieġ?
U dak tbikkem. 13 Imbagħad qal is-sultan lill-qaddejja:
Orbtulu idejh u saqajh, u ħuduh, u ixħtuh fid-dlam ta'
barra; hemm ikun hemm biki u tgħażżiż tas-snien. 14 Għax
ħafna huma msejħin, iżda ftit huma magħżulin.

15 Marru mbagħad il-Fariżej, u tħaddtu bejniethom kif
jonsbuh fi kliemu. 16 U bagħtulu d-dixxipli tagħhom ma'
l-Erodjani, igħidu: Mgħallem, nafu li int wieħed li tħobb
is-sewwa, u tgħallem it-triq t'Alla fis-sewwa, u lanqas
għandek ħsiebek f'ħadd: għax int ma tħarisx lejn wiċċ
il-bnedmin. 17 Għidilna mela: X'jidhirlek? Jiswa li
tagħti ħaraġ lil Ċesri, jew le? 18 Iżda Ġesù għaraf il-ħażen
tagħhom, u qal: Għaliex qegħdin iġġarbuni, ja ipokriti?
19 Uruni l-flus tal-ħaraġ. U huma ġibulu dinier. 20 U
qalilhom: Ta' min hi dix-xbieha u l-kitba? 21 Qalulu:
Ta' Ċesri. Imbagħad qalilhom: Roddu mela 'l Ċesri dak
li hu ta' Ċesri; u 'l Alla dak li hu t'Alla. 22 Meta semgħu
dal-kliem, stagħġbu, u ħallewh, u telqu.

23 Dak in-nhar stess resqu fejnu s-Sadduqin, li jgħidu li
m'hemmx qawma mill-imwiet; u staqsewh, 24 Igħidulu:
Mgħallem, Mosè qal: Jekk wieħed imut bla wlied, ħuh
jiżżewweġ lil martu, u jwaqqaf nisel lil ħuh. 25 Issa kien
hemm magħna sebat aħwa: u l-ewwel wieħed, meta
żżewweġ mara miet; u billi ma kellux nisel, ħalla l-martu lil
ħuh: 26 Hekk ukoll it-tieni, u t-tielet, sas-sebgħa. 27 U
wara kollha mietet ukoll il-mara. 28 Mela fil-qawma mill-
imwiet mart min tkun hi mis-sebgħa? għax kollha żżewġuha.
29 Ġesù wieġeb u qalilhom: Qegħdin tiżbaljaw, għax ma
tafux l-iskrittura, u lanqas il-qawwa t'Alla. 30 Għax

fil-qawma mill-imwiet la jiżżewġu, u la jingħataw għaż-
żwieg, iżda huma bħall-anġli fis-sema. 31 U fuq il-qawma
mill-imwiet, ma qrajtux dak li qalilkom Alla, li jgħid:
32 Jien hu Alla t'Abraham, u Alla ta' Iżakk, u Alla ta'
Ġakobb? Alla mhux Alla tal-mejtin, iżda tal-ħajjin. 33 U
meta n-nies semgħu dan, stagħġbu bit-tagħlim tiegħu.
34 Imma l-Fariżej meta semgħu li kien sikket lis-
Sadduqin, inġemgħu flimkien. 35 Imbagħad wieħed minn-
hom, li kien avukat, għamillu mistoqsija, u hu u jġarrbu,
qallu: 36 Mgħallem, liema hu l-akbar kmandament fil-
liġi? 37 Qallu Ġesù: Ħobb lill-Mulej Alla tiegħek
b'qalbek kollha, u b'ruħek kollha, u b'dehnek kollu.
38 Dan hu l-ewwel u l-akbar kmandament. 39 U bħal
dan hu t-tieni: Ħobb il-proxxmu tiegħek bħalek innifsek.
40 F'dawn iż-żewġ kmandamenti qiegħda l-liġi u l-profeti.
41 Meta l-Fariżej nġemgħu flimkien, Ġesù staqsiehom,
42 Igħidilhom: X'taħsbu intom fuq Kristu? Bin min
hu? Qalulu: Bin David. 43 Qalilhom: Kif mela David
fl-ispirtu jsejjaħlu Mulej, billi jgħid: 44 Il-Mulej qal
lill-Mulejja: Oqgħod fil-lemin tiegħi, sa ma nqiegħed
l-egħdewwa tiegħek b'mirfes riġlejk? 45 Jekk mela David
isejjaħlu Mulej, kif inhu ibnu? 46 U ħadd ma sata' jwieġbu
kelma, lanqas ħadd ma kellu ħila minn dak in-nhar 'il
quddiem jistaqsih xejn iżjed.

23 Imbagħad Ġesù kellem lill-ġemgħat tan-nies, u lid-
dixxipli tiegħu, 2 Billi qal: L-iskribi u l-Fariżej joqogħ-
du fuq is-siġġu ta' Mosè: 3 Ħarsu u għamlu mela kulma
jgħidulkom biex tħarsu; iżda la tagħmlux l-egħmejjel
tagħhom: għax igħidu, u ma jagħmlux. 4 Għax jorbtu
tagħbijiet tqal u li ma jistgħux jintrefgħu, u jgħabbuhom
fuq spallejn il-bnedmin; iżda huma nfushom ma jridux
iqanqluhom b'wieħed mis-swaba tagħhom. 5 Iżda jagħmlu
l-egħmejjel kollha tagħhom biex jarawhom il-bnedmin:

iwessgħu l-filatteri tagħhom, u jkabbru l-frenez ta' lbiesħom,
6 U jħobbu l-ewwel postijiet fl-imwejjed, u l-ewwel siġġijiet
fis-sinagogi, 7 U t-tislim fis-swieq, u li jissejħu min-nies:
Rabbi, Rabbi.
8 Iżda intom la tissejħux Rabbi: għax wieħed hu l-Im-
għallem tagħkom, Kristu; u intom ilkoll aħwa. 9 U ssejħu
l-ebda bniedem missierkom fuq l-art: għax wieħed hu
Missierkom, li hu fis-smewwiet. 10 Lanqas tissejħu
mgħallmin: għaliex wieħed hu l-Imgħallem tagħkom,
Kristu. 11 Iżda dak li hu l-akbar fostkom ikun il-qaddej
tagħkom. 12 U kull min jitgħolla jitniżżel: u kull min
jitniżżel jitgħolla.
13 Iżda jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti!
Għaliex tagħlqu s-saltna tas-smewwiet quddiem il-bnedmin:
għaliex intom stess ma tidħlux, u lanqas tħallu jidħlu lil
dawk li jkunu deħlin. 14 Ħażin għalikom, skribi u Fariżej,
ipokriti! Għaliex tibilgħu d-djar tar-romol, u b'turija
tagħmlu talbiet twal: għalhekk tieħdu l-akbar kundanna.
15 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex
idduru baħar u art biex tagħmlu prożelita wieħed, u malli
jkun sar, tagħmluh bin l-infern darbtejn iżjed minnkom.
16 Ħażin għalikom, ja mexxejja għomja, li tgħidu: Kull
min jaħlef bit-tempju, mhu xejn; iżda kull min jaħlef bid-
deheb tat-tempju, jirtabat! 17 Ja boloh u għomja: għaliex
liema hu l-akbar, id-deheb, jew it-tempju li jqaddes id-
deheb? 18 U: Kull min jaħlef bl-artal, mhu xejn: iżda
kull min jaħlef bl-imħiba li hi fuqu, hu ħati. 19 Ja boloh u
għomja: għaliex liema hu l-akbar, l-imħiba, jew l-artal li
jqaddes l-imħiba? 20 Min mela jaħlef bl-artal, jaħlef bih,
u bil-ħwejjeġ kollha li huma fuqu. 21 U kull min jaħlef
bit-tempju, jaħlef bih, u b'dak li jgħammar fih. 22 U min
jaħlef bis-sema, jaħlef bit-tron t'Alla, u b'dak li qiegħed
fuqu.
23 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex
intom tgħaxxru n-nagħniegħ u x-xibt u l-kemmun; u

ħallejtu l-akbar ħwejjeġ tal-liġi, il-ħaqq, il-ħniena, u l-fidi:
dawn kien imisskom għamiltu, u ma tħallux lill-oħrajn
mhux magħmulin. 24 Ja mexxejja għomja, li ssaffu
nemusa, u tibilgħu ġemel.
25 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex
tnaddfu n-naħa ta' barra tal-kies u tad-dixx, iżda minn
ġewwa huma mimlijin bis-serq u nuqqas ta' rażna. 26 Ja
Fariżew agħma, naddaf l-ewwel dak li hu minn ġewwa fil-
kies u fid-dixx, biex barra tagħhom ikun nadif ukoll.
27 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex
intom tixbhu lill-oqbra mbajjda, li tassew minn barra jidhru
sbieħ, iżda minn ġewwa huma mimlija bil-għadam ta' rġiel
mejta, u b'kull faħx. 28 Hekk ukoll intom minn barra
tidhru nies sewwa lill-bnedmin, iżda minn ġewwa intom
mimlija bl-ipokresija u l-ħażen.
29 Jaħasra għalikom, skribi u Fariżej, ipokriti! għaliex
intom tibnu l-oqbra tal-profeti, u żżejnu l-imdiefen tan-nies
sewwa, 30 U tgħidu: kieku għixna fi żmien misserijietna,
ma konniex inkunu sħab magħhom fid-demm tal-profeti.
31 Għalhekk intom xhieda għalikom infuskom, li intom
ulied dawk li qatlu l-profeti. 32 Imlew mela l-kejl ta'
misserijietkom. 33 Ja sriep, ja nisel il-lifgħat, kif tistgħu
taħarbu mill-ħaqq ta' l-infern?
34 Għalhekk, ara, jien nibgħatilkom profeti, u għorrief,
u skribi: u x'uħud minnhom intom toqtlu u ssalbu; u
x'uħud minnhom issawtu fis-sinagogi tagħkom, u tipperseg-
witawhom minn belt għal belt: 35 Biex jiġi fuqkom id-
demm kollu tan-nies sewwa mċarċar fuq l-art, mid-demm
t'Abel raġel sewwa sad-demm ta' Żakkarija bin Barakija, li
qtiltu bejn it-tempju u l-artal. 36 Tassew ingħidilkom:
Għad jiġu dawn il-ħwejjeġ kollha fuq dan in-nisel.
37 Ja Ġerusalem, Ġerusalem, int li toqtol il-profeti, u
tħaġġar lil dawk li jinbagħtulek, kemm-il darba ridt niġma'
lil uliedek flimkien, bħalma tiġieġa tiġbor il-flieles tagħha
taħt ġwinħajha, u inti ma ridtx! 38 Ara, darkom tibqagħl-

kom ħerba. 39 Għax ingħidilkom: Ma tarawnix minn issa
'l quddiem, sa ma tgħidu: Imbierek dak li ġej f'isem il-
Mulej.

24 U ħareġ Ġesù, u telaq mit-tempju: u resqu lejh
id-dixxipli tiegħu biex juruh il-bini tat-tempju. 2 U
qalilhom Ġesù: Tarawx dawn il-ħwejjeġ kollha? Tassew
ingħidilkom: Ma titħalliex hawn ġebla fuq oħra, li ma
tiġġarrafx.

3 U hu u qiegħed fuq il-għolja taż-Żebbuġ, id-dixxipli
resqu fejnu bil-moħbi, igħidu: Għidilna, meta jiġru dawn
ħwejjeġ? u x'ikun il-għelm tal-miġja tiegħek, u ta' tmiem
id-dinja?

4 U wieġeb Ġesù, u qalilhom: Araw li ħadd ma jqarraq
bikom. 5 Għax jiġu ħafna f'ismi jgħidu: Jien hu Kristu;
u jqarrqu b'ħafna. 6 U tisimgħu bi gwerer, u bi xnigħat
ta' gwerer: araw li ma titħawdux: għax dan kollu jaħtieġ
jiġri, iżda għad mhux it-tmiem. 7 Għax ġens iqum kontra
ġens, u saltna kontra saltna: u jkun hemm ġuħ, u pesta, u
theżżiż ta' l-art f'ħafna postijiet. 8 Dawn kollha huma
l-bidu tal-weġgħat.

9 Imbagħad jagħtukom biex tinħaqru, u joqtlukom: u
tinbagħdu minħabba f'ismi minn kull ġens. 10 U mbagħad
ħafna jitfixklu, u jittradixxu lil xulxin, u jobogħdu lil xulxin.
11 U ħafna profeti foloz iqumu, u jqarrqu b'ħafna. 12 U
għax l-ħazen jiżdied, tibred l-imħabba ta' ħafna wħud.
13 Iżda dak li jdum sa l-aħħar, isalva. 14 U dan l-evan-
ġelju tas-saltna jixxandar mad-dinja kollha bħala xhieda
lill-ġnus kollha; imbagħad jiġi t-tmiem.

15 Għalhekk meta taraw il-għajb tal-ħerba, li fuqha
tkellem il-profeta Daniel, qiegħda fil-lok imqaddes (ħa
jifhem min jaqra:) 16 Imbagħd ħalli jaħarbu dawk li
jkunu fil-Lhudija għall-muntanji: 17 U dak li jkun fuq
il-bejt ħalli ma jinżilx biex jieħu xi ħaġa minn daru: 18 U
dak li jkun fil-għalqa ħalli ma jarġax lura biex jieħu ħwejġu.

19 U jaħasra għan-nisa tqal, u għal dawk li jreddgħu f'dawk
il-jiem! 20 Itolbu li l-ħarba tagħkom ma tkunx fix-xitwa,
lanqas nhar ta' Sibt: 21 Għax imbagħad ikun hemm niket
kbir, li bħalu ma kienx mill-bidu tad-dinja s'issa, le, lanqas
ikun hemm. 22 U jekk dawk il-jiem ma jkunux qsaru,
ebda bniedem ma jsalva: iżda minħabba l-maħturin dawk
il-jiem jiqsaru.
23 Imbagħad jekk xi bniedem igħidilkom: Ara, hawn,
jew hemm, hu Kristu: la temmnux dan. 24 Għax iqumu
Kristijiet foloz, u profeti foloz, u juru għeliem kbar u
għeġubijiet; biex, jekk jista' jkun, iqarrqu bil-maħturin
ukoll. 25 Ara, jien għidtilkom minn qabel. 26 Jekk mela
jgħidulkom: Ara, qiegħed fid-deżert; la toħorġux; ara,
qiegħed fil-kmamar ta' ġewwa; la temmnux dan. 27 Għax
bħal ma l-berqa tiġi mil-lvant, u tidher ukoll mill-punent;
hekk ukoll tkun il-miġja ta' Bin il-bniedem. 28 Għax kull
fejn ikun hemm il-ġisem mejjet, hemm l-ajkli jkunu miġ-
mugħin flimkien.
29 Minnufih wara n-niket ta' dawk il-jiem ix-xemx
tiddallam, u l-qamar ma jagħtix id-dawl tiegħu, u l-kwiekeb
jaqgħu mis-sema, u l-qawwiet tas-smewwiet jitheżżu: 30 U
mbagħad jidher il-għelm ta' Bin il-bniedem fis-sema: u
mbagħad it-tribujiet kollha ta' l-art jolfqu, u jaraw Bin
il-bniedem ġej fis-sħab tas-sema b'qawwa u glorja kbira.
31 U jibgħat l-anġli tiegħu b'ħoss kbir ta' tromba, u jiġbru
flimkien il-maħturin tiegħu mill-erbat irjieħ, minn tarf sa
tarf tas-sema.
32 Issa mis-siġra tat-tin itgħallmu parabbla: Meta
l-fergħa tagħha tkunu għadha tarija, u toħroġ il-weraq, tafu
li s-sajf ikun qorob: 33 Hekk ukoll intom, meta taraw
dawn il-ħwejjeġ kollha, kunu afu li qiegħed fil-qrib: fil-
bibien. 34 Tassew ingħidilkom: Dan in-nisel ma jgħaddix,
sa ma jseħħu dawn il-ħwejjeġ kollha. 35 Is-sema u l-art
igħaddu, iżda kliemi ma jgħaddix.
36 Imma dak il-jum u dik is-siegħa ma jafhom ebda

bniedem, le, lanqas l-anġli tas-sema, ħlief Missieri waħdu.
37 Iżda bħal ma kien fi żmien Noè, hekk tkun ukoll il-miġja
ta' Bin il-bniedem. 38 Għax bħalma f'dawk il-jiem ta'
qabel id-dilluvju kienu jieklu u jixorbu, jiżżewġu u jingħataw
għaż-żwieġ, sal-jum li fih Noè daħal fl-arka, 39 U ma
kenux jafu sa ma ġie d-dilluvju, u ħadhom ilkoll; hekk ukoll
tkun il-miġja ta' Bin il-bniedem. 40 Imbagħad tnejn ikunu
fil-għalqa; il-wieħed jittieħed, u l-ieħor jitħalla. 41 Żewġ
nisa jkunu jitħnu fil-mitħna; il-waħda tittieħed, u l-oħra
titħalla. 42 Ishru mela: għax ma tafux f'liema siegħa
għandu jiġi l-Mulej tagħkom. 43 Iżda kunu afu dan: Li
kieku sid id-dar kien jaf f'liema saħra kellu jiġi l-ħalliel, kien
jishar, u ma kienx jħalli daru tinfetaħ. 44 Għalhekk intom
ukoll kunu mħejjijin: għax fis-siegħa li ma taħsbux fiha jiġi
Bin il-bniedem.

45 Min mela hu qaddej fidil u għaqli, li sidu qiegħdu fuq
in-nies tad-dar tiegħu, biex jagħtihom l-ikel fil-waqt?
46 Imbierek dak il-qaddej, li meta jiġi sidu jsibu jagħmel
hekk. 47 Tassew ingħidilkom: Iqiegħdu fuq ġidu kollu.
48 Iżda u jekk dak il-qaddej ħażin igħid f'qalbu: Sidi
jiddawwar ma jiġi; 49 U jibda jsawwat lill-qaddejja sħabu,
u jiekol u jixrob mas-skaren; 50 Jiġi sid dak il-qaddej
f'jum li ma jistennieħx, u f'siegħa li ma jafx, 51 U jqattgħu
f'biċċtejn, u jagħtih sehmu ma' l-ipokriti: hemm jkun
hemm biki u tgħażżiż tas-snien.

25 Imbagħad is-saltna tas-smewwiet tkun tixbah lil
għaxar xebbiet, li ħadu l-imsiebaħ tagħhom, u ħarġu
biex jiltaqgħu ma' l-għarus. 2 U ħamsa minnhom kienu
għaqlin, u ħamsa kienu boloh. 3 Dawk li kienu boloh
ħadu l-imsiebaħ tagħhom, u ma ħadux żejt magħhom:
4 Iżda l-għaqlin ħadu ż-żejt fil-kwies tagħhom ma' l-imsiebaħ
tagħhom. 5 Waqt li l-għarus iddawwar, kollha tniegħsu u
raqdu. 6 U f'nofs il-lejl kien hemm għajta: Ara, il-għarus

ġej; oħorġu biex tilqgħuh. 7 Imbagħad dawk ix-xebbiet
kollha qamu, u ħejjew l-imsiebaħ tagħhom. 8 U l-boloh
qalu lill-għaqlin: Agħtuna miż-żejt tagħkom, għax l-imsie-
baħ tagħna ntfew. 9 Iżda wieġbu l-għaqlin, billi qalu: Mhux
hekk; li ma jmurx ma jkunx hemm biżżejjed għalina u
għalikom: iżda morru aħjar għand il-bejjiegħa, u ixtru
għalikom. 10 U fil-waqt li marru jixtru, ġie l-għarus; u
dawk li kienu lesti daħlu ġewwa miegħu għat-tieġ: u l-bieb
ingħalaq. 11 Wara ġew ukoll ix-xebbiet l-oħra jgħidu: Ja
Sid, ja Sid, iftħilna. 12 Imma hu wieġeb u qal: Tassew
ngħidilkom: Ma nafkomx.

13 Ishru mela, għaliex ma tafux la l-jum u lanqas s-siegħa
li fiha jiġi Bin il-bniedem.

14 Għax is-saltna tas-smewwiet hi bħal meta bniedem li
kien sejjer f'pajjiż fil-bogħod sejjaħ lill-qaddejja tiegħu, u
rħielhom ġidu f'idejhom. 15 U lil wieħed taħ ħames
talenti, u lil ieħor tnejn, u lil ieħor wieħed: lil kull wieħed
skond il-ħila tiegħu; u minnufih baqa' sejjer fil-vjaġġ
tiegħu. 16 Imbagħad dak li ħa l-ħames talenti mar u
ħaddimhom, u qala' ħames talenti oħra. 17 U l-istess dak
li kien ħa tnejn, hu wkoll qala' tnejn oħra. 18 Imma dak li
kien ħa wieħed mar u ħaffer fl-art, u ħeba l-flus ta' sidu.

19 Wara ħafna żmien sid dawk il-qaddejja ġie, u għamel
il-kontijiet magħhom. 20 U resaq dak li kien ħa l-ħames
talenti u ġieb ħames talenti oħra, igħidlu: Ja Sid, int tajtni
ħames talenti: ara, jien qlajt barra minnhom ħames talenti
oħra. 21 Qallu sidu: Offi għalik, ja qaddej tajjeb u fidil:
int kont fidil fi ftit ħwejjeġ, jien nagħmlek sid fuq ħafna
ħwejjeġ: idħol fil-ferħ ta' sidek. 22 Resaq ukoll dak li kien
ħa ż-żewġ talenti, u qal: Ja sid, inti tajtni żewġ talenti: ara,
jien qlajt żewġ talenti oħra barra minnhom. 23 Sidu qallu:
Offi għalik, qaddej tajjeb u fidil; int kont fidil fi ftit ħwejjeġ;
jien nagħmlek sid fuq ħafna ħwejjeġ: idħol fil-ferħ ta' sidek.

24 Imbagħad resaq ukoll dak li kien ħa talent wieħed u
qal: Ja sid, jien naf li int raġel imqit, taħsad fejn ma

żrajtx, u tiġma' fejn ma xerridtx: 25 U jien bżajt, u mort
ħbejt it-talent tiegħek fl-art: ara, hawn għandek dak li hu
tiegħek. 26 Wieġeb sidu u qallu: Ja qaddej ħażin u
għażżien, kont taf li jien naħsad fejn ma żrajtx, u niġbor
fejn ma xerridtx: 27 Int kellek mela tpoġġi flusi mal-
bankiera, u mbagħad mal-miġja tiegħi jien kont nieħu bl-
imgħax dak li hu tiegħi. 28 Ħudulu mela t-talent, u agħtuh
lil dak li għandu l-għaxar talenti. 29 Għax lil kull min
għandu jingħatalu, u jkollu b'irfus: imma minn għand dak
li m'għandux jittieħed dak li għandu wkoll. 30 U ixħtu
l-qaddej li ma jiswiex fid-dlamijiet ta' barra: hemm ikun
hemm biki u tgħażżiż tas-snien.

31 Meta Bin il-bniedem jiġi fil-glorja tiegħu, u l-anġli
mqaddsa kollha miegħu, imbagħad joqgħod fuq it-tron
tal-glorja tiegħu: 32 U jinġabru quddiemu l-ġnus kollha:
u jifridhom minn xulxin, bħalma r-ragħaj jifred in-ngħaġ
mill-gidjien: 33 U jqiegħed in-ngħaġ fil-lemin tiegħu,
u l-gidjien fix-xellug.

34 Imbagħad igħid is-Sultan lil dawk li jkunu fil-lemin
tiegħu: Ejjew, ja mberkin ta' Missieri, irtu s-saltna mħejjija
għalikom mit-tisjis tad-dinja: 35 Għax kelli l-ġuħ, u tajtuni
niekol: kelli l-għatx, u tajtuni nixrob: barrani kont, u
lqajtuni: 36 Għarwien, u libbistuni: marid kont, u żor-
tuni: fil-ħabs kont, u ġejtu tarawni.

37 Imbagħad iweġbuh in-nies sewwa, billi jgħidu: Mulej,
meta rajniek bil-ġuħ, u tmajniek, jew bil-għatx, u sqejniek?
38 Meta rajniek barrani, u lqajniek? jew għarwien, u
libbisniek? 39 U meta rajniek marid, jew fil-ħabs, u ġejna
għandek?

40 U s-Sultan iwieġeb u jgħidilhom: Tassew ingħidil-
kom: Kull meta għamiltu dan ma' l-iżgħar wieħed minn
dawn ħuti, intom għamiltuh miegħi.

41 Imbagħad igħid ukoll lil dawk li jkunu fuq ix-xellug:
Morru minn fejni, ja misħutin, fin-nar ta' dejjem, imħejji
għax-xitan u l-anġli tiegħu: 42 Għax kelli l-ġuħ, u ma

tajtunix niekol: kelli l-għatx, u ma tajtunix nixrob: 43 Bar-
rani kont, u ma lqajtunix: għarwien, u ma libbistunix;
marid, u fil-ħabs, u ma żortunix.
44 Imbagħad iweġbuh huma wkoll, billi igħidu: Mulej,
meta rajniek bil-ġuħ, jew bil-għatx, jew barrani, jew għar-
wien, jew marid, jew fil-ħabs, u ma waqafniex miegħek? 45
Imbagħad iwieġeb igħidilhom: Tassew ingħidilkom: Kull
meta ma għamiltux dan ma' l-iżgħar minn fost dawn, ma
għamiltuhx miegħi. 46 U dawn imorru fil-kastig ta' dej-
jem; iżda n-nies sewwa fil-ħajja ta' dejjem.

26 U ġara, meta Ġesù spiċċa dawn it-taħditiet kollha, illi
qal lid-dixxipli tiegħu: 2 Tafu li wara jumejn hi l-festa
ta' l-għid, u Bin il-bniedem ikun ittradut biex ikun imsallab.
3 Imbagħad inġabru flimkien il-qassisin il-kbar, u l-
iskribi, u x-xjuħ tal-poplu, fil-palazz tal-qassis il-kbir, li
kien jismu Qajfas. 4 U tħaddtu kif jistgħu jaqbdu bil-qerq
'il Ġesù, u joqtluh. 5 Iżda qalu: Mhux nhar il-festa, li ma
ikunx hemm xi rewwixta fost il-poplu.
6 Issa meta Ġesù kien fil-Betanja, fid-dar ta' Xmun
l-imġiddem, 7 Resqet fejnu mara li kellha qarraba ta'
l-alabastru b'żejt tal-fwieħa li jiswa wisq, u sawbitu fuq
rasu hu u jiekol. 8 Iżda meta d-dixxipli tiegħu raw dan,
għadbu, billi qalu: Għaliex dal-ħela? 9 Għax daż-żejt tal-
fwieħa sata' jinbiegħ wisq għali, u jingħata lill-foqra.
10 Meta Ġesù għaraf dan, qalilhom: Għaliex qegħdin
iddejqu lill-mara? ladarba għamil tajjeb għamlet miegħi.
11 Għax intom għandkom il-foqra dejjem magħkom; iżda
mhux dejjem għandkom lili. 12 Għax meta sawbet daż-
żejt tal-fwieħa fuq ġismi, għamlitu għad-difna tiegħi.
13 Tassew ingħidilkom: Kull fejn jixxandar dan l-evanġelju
fid-dinja kollha, hemm ukoll dak li għamlet dil-mar ,
jingħad fuqha bħala tifkira tagħha.
14 Imbagħad wieħed mit-tnax, jismu Ġuda Iskarjota,

mar għand il-qassisin il-kbar, 15 U qalilhom: Xi tridu
tagħtuni, u jien nagħtihulkom f'idejkom? U wiżnulu tletin
biċċa tal-fidda. 16 U minn dak il-ħin beda jfittex il-waqt
kif jittradih.

17 Issa fl-ewwel jum ta' l-ażżmi d-dixxipli ġew għand
Ġesù jgħidulu: Fejn trid li nħejjulek biex tiekol il-għid?
18 U qal: Morru l-belt għand wieħed, u għidulu: L-
Imgħallem igħid: Żmieni qorob; għandek nagħmel il-għid
mad-dixxipli tiegħi. 19 U d-dixxipli għamlu bħalma Ġesù
amarhom; u ħejjew il-għid. 20 Issa meta sar fil-għaxija,
qagħad fuq il-mejda mat-tnax-il dixxiplu tiegħu. 21 U
huma u jieklu, qal: Tassew ingħidilkom, li wieħed minnkom
għandu jittradini. 22 U sogħobbihom wisq; u kull wieħed
beda jgħidlu: Jaqaw jien, Mulej? 23 U wieġeb u qal:
Dak li jbill b'idu miegħi fid-dixx jittradini: 24 Bin il-
bniedem imur kif inhu miktub fuqu: iżda jaħasra għal dak
il-bniedem li minnu Bin il-bniedem hu ittradut! Aħjar kien
ikun għal dak il-bniedem li kieku ma twelidx. 25 Imbagħad
Ġuda, li ittradih, wieġeb u qal: Jaqaw jien, Mgħallem?
Qallu: Inti għidt.

26 U huma u jieklu, Ġesù ħa l-ħobż u bierku, u qasmu,
u tah lid-dixxipli, u qal: Ħudu, kulu; dan hu ġismi.
27 U ħa l-kies, u iżżaħajr, u tahulhom, hu u jgħid: Ixorbu
lkoll minnu; 28 Għax dan hu demmi tat-testment il-ġdid, li
hu mxerred għal ħafna għall-maħfra tad-dnubiet. 29 Iżda
jien ingħidilkom: Minn issa 'l quddiem ma nixrobx minn
dal-frott tad-dilja, sa dak in-nhar meta nixorbu ġdid
magħkom fis-saltna ta' Missieri.

30 U wara li għannew innu, ħarġu għall-għolja taż-Żeb-
buġ. 31 Imbagħad qalilhom Ġesù: Intom ilkoll titfixklu min-
ħabba fija l-lejla: għax hu miktub: Insawwat ir-ragħaj, u
n-ngħaġ tal-merħla jixterdu. 32 Iżda wara li nqum,
immur qabilkom fil-Galilija. 33 Iżda Pietru wieġeb, u
qallu: Jekk ilkoll jitfixklu minħabba fik, jien qatt ma nit-
fixkel. 34 Qallu Ġesù: Tassew ingħidlek, li dal-lejl, qabel

ma jidden s-serduq, tiċħadni tliet darbiet. 35 Qallu Pietru:
Ukoll kieku kelli mmut miegħek, ma niċħdikx. L-istess
ukoll qalu d-dixxipli kollha.
36 Imbagħad Ġesù ġie magħhom f'qasam jismu Ġet-
semani, u qal lid-dixxipli: Oqogħdu hawn, sakemm immur
hemm u nitlob. 37 U ħa miegħu 'l Pietru, u liż-żewġ ulied
Żebedew, u beda jitnikket, u jiddejjaq wisq. 38 Qalilhom
imbagħad: Imnikkta wisq ruħi; għall-mewt; ibqgħu
hawn, u ishru miegħi. 39 U mar 'il quddiem ftit, u waqa'
għall-wiċċu, u talab, billi qal: Ja Missieri, jekk jista' jkun, ħa
jitwarrab minni dal-kies: iżda mhux kif irrid jien, imma kif
trid int. 40 U ġie fejn id-dixxipli, u sabhom reqdin, u qal 'il
Pietru: Kif, ma stajtux tishru siegħa miegħi? 41 Ishru, u
jtolbu, biex ma tidħlux fit-tiġrib: tassew l-ispirtu mħejji,
iżda l-ġisem dgħajjef. 42 Raġa' mar it-tieni darba, u talab,
billi qal: Ja Missieri, jekk dal-kies ma jistax igħaddi minni,
bla ma nixorbu, ħa tkun magħmula r-rieda tiegħek. 43 U ġie
u raġa' sabhom reqdin: għaliex għajnejhom kienu mtaqqlin.
44 U ħalliehom, u raġa' mar, u talab it-tielet darba, billi qal
l-istess kliem. 45 Imbagħad ġie fejn id-dixxipli tiegħu,
u qalilhom: Orqdu issa, u ħudu l-mistrieħ tagħkom: ara,
qorbot is-siegħa, u Bin il-bniedem jingħata f'idejn il-midin-
bin. 46 Qumu, ejjew immorru: ara dak li ittradini wasal.
47 U fil-waqt li kien għadu jitkellem, ara, Ġuda, wieħed
mit-tnax, ġie, u miegħu ġemgħa kbira ta' nies bis-sjuf u
bl-oħtra, mill-qassisin il-kbar u x-xjuħ tal-poplu. 48 Issa
dak li ittradih tahom għelm, billi qalilhom: Dak li jien
inbus, hu dak stess: żommuh tajjeb. 49 U malajr resaq
lejn Ġesù, u qal: Is-sliem għalik, Mgħallem; u biesu. 50 U
qallu Ġesù: Ħabib, għalfejn ġejt? Imbagħad resqu, u
meddew idejhom fuq Ġesù, u ħaduh.
51 U, ara, wieħed minnhom li kienu ma' Ġesù medd idu,
u silet sejfu, u ta daqqa lil wieħed mill-qaddejja tal-qassis
il-kbir, u qatagħlu widintu. 52 Qallu mbagħad Ġesù:
Arġa' qiegħed sejfek f'postu; għax dawk kollha li jaqbdu

s-sejf jintilfu bis-sejf. 53 Taħseb int li jien ma nistax issa
nitlob lil Missieri, u issa stess jibgħatli iżjed minn tnax-il
leġjun ta' anġli? 54 Iżda kif mela sseħħ l-iskrittura, li
hekk jaħtieg isir? 55 F'dak il-ħin qal Ġesù lill-ġmiegħi
tan-nies: Ħriġtu donnkom kontra xi ħalliel bis-sjuf u bl-
oħtra biex teħduni? Jien kont noqgħod kuljum fit-tempju
ngħallem, u ma ħadtunix. 56 Iżda dan kollu ġara, biex
isseħħ l-iskrittura tal-profeti. Imbagħad id-dixxipli kollha
ħallewh, u ħarbu.

57 U dawk li kienu qabdu 'l Ġesù ħaduh għand Qajfas
il-qassis il-kbir, fejn l-iskribi u x-xjuħ kienu miġmugħin.
58 Imma Pietru mar warajh mill-bogħod sal-palazz tal-
qassis il-kbir, u daħal ġewwa, u qagħad mal-qaddejja, biex
jara t-tmiem.

59 Issa l-qassisin il-kbar, u x-xjuħ, u l-kunsill kollu,
bdew ifittxu xhieda qarrieqa kontra Ġesù, biex jagħtuh il-
mewt; 60 U ma sabu 'l ħadd: iwa, għalkemm ħafna xhud
qarrieqa ġew, ma sabu 'l ħadd. Fl-aħħar ġew żewġ xhud
qarreqin. 61 U qalu: Dal-bniedem qal: Jien nista' nħott
it-tempju t'Alla, u nibnih fi tlitt ijiem.

62 U l-qassis il-kbir qam bil-wieqfa, u qallu: Ma
twieġeb xejn? X'inhu dan li dawn qegħdin jixhdu kontra
tiegħek? 63 Iżda Ġesù baqa' sieket. U l-qassis il-kbir
wieġeb u qallu: Nitolbok għal Alla l-ħaj, li tgħidilna jekk
intix il-Kristu, l-Iben t'Alla. 64 Qallu Ġesù: Inti għidt:
madankollu ngħidilkom li mil-lum 'il quddiem taraw Bin
il-bniedem qiegħed fil-lemin tas-setgħa, u ġej fuq is-sħab
tas-sema.

65 Imbagħad il-qassis il-kbir ċarrat ħwejġu, hu u jgħid:
Dagħa: x'għandna bżonn iżjed ta' xhud? Ara, issa intom
smajtu d-dagħwa tiegħu. 66 X'jidhrilkom? U dawk
wieġbu u qalu: Jistħoqqlu l-mewt. 67 Imbagħad besqulu
f'wiċċu, u tawh bil-ponn; u oħrajn tawh bil-ħarta, 68 Huma
u jgħidu: Ja Kristu, obsrolna: min hu dak li sawtek?

69 Issa Pietru kien qiegħed barra fil-palazz: u resqet fejnu

qaddejja, tgħid: Int kont ma' Ġesù l-Galilew. 70 Imma
hu ċaħad quddiem kulħadd, billi qal: Ma nafx x'inti tgħid.
71 U meta ħareġ fil-loġġa, qaddejja oħra ratu, u qalet lil
dawk li kienu hemm: Dan ukoll kien ma' Ġesù ta' Nażżaret.
72 U raġa' ċaħad b'ħalfa: Ma nafux lil dal-bniedem. 73 U
wara ftit resqu lejh dawk li kienu qegħdin hemm, u qalu 'l
Pietru: Tassew, int ukoll wieħed minnhom; għax kliemek
jikxfek. 74 Imbagħad beda jisħet u jaħlef, billi qal: Ma
nafux lil dak il-bniedem. U minnufih idden is-serduq.
75 U Pietru ftakar fil-kelma ta' Ġesù, li kien qallu: Qabel
ma jidden is-serduq, tiċħadni tliet darbiet. U ħareġ barra,
u beka biki ta' l-imrar.

27 Meta sebaħ, il-qassisin il-kbar kollha u x-xjuħ tal-poplu, ftiehmu bejniethom kontra Ġesù biex joqtluh:
2 U meta rabtuh, ħaduh, u tawh f'idejn Ponzju Pilatu l-gvernatur.

3 Imbagħad Ġuda, li ittradih, meta ra li kien ikkundan-
nat, nidem, u raġa' ġieb it-tletin biċċa tal-fidda lill-qassisin
il-kbar u lix-xjuħ, 4 Billi qal: Dnibt billi ittradejt demm
bla ħtija. Iżda huma qalu: Aħna x'nindaħlu? Dak arah
int. 5 U xeħet it-tletin biċċa tal-fidda fit-tempju, u telaq,
u mar u tgħallaq. 6 U l-qassisin il-kbar ħadu t-tletin biċċa
tal-fidda, u qalu: Ma jiswiex li nqegħduhom fit-teżor, għax
huma l-prezz tad-demm. 7 U ftiehmu bejniethom, u xtraw
bihom il-għalqa ta' wieħed jaħdem il-fuħħar, biex jidfnu
l-barranin fiha. 8 Għalhekk dik il-għalqa għadha msejħa
sal-lum: Il-għalqa tad-demm. 9 Imbagħad seħħ dak li
qal il-profeta Ġeremija, li jgħid: U ħadu t-tletin biċċa tal-
fidda, il-prezz ta' dak li kien ipprezzat, u li wlied Iżrael
kienu ipprezzaw; 10 U tawhom għall-għalqa ta' dak li
jaħdem il-fuħħar, kif il-Mulej qabbadni.

11 U Ġesù qagħad wieqaf quddiem il-gvernatur: u
l-gvernatur staqsieh, billi qal: Int is-Sultan tal-Lhud? u

qallu Ġesù: Int qiegħed tgħid. 12 U meta xlewh il-
qassisin il-kbar u x-xjuħ, ma wieġeb xejn. 13 Imbagħad
Pilatu qallu: Mintix tisma' kemm ħwejjeġ qegħdin jixhdu
kontra tiegħek? 14 U ma wieġbu għall-ebda kelma: hekk
li l-gvernatur stagħġeb wisq.
15 Issa l-gvernatur f'dik il-festa kien imdorri jitlaq ħabsi
lin-nies, lil dak li kienu jridu huma. 16 U kellhom f'dak
iż-żmien ħabsi magħruf, jismu Barabba. 17 Għalhekk meta
nġabru flimkien, Pilatu qalilhom: Lil min tridu li nitil-
qilkom? Lil Barabba, jew lil Ġesù li jgħidulu Kristu?
18 Għax kien jaf li kienu tawhulu għall-għira.
19 Meta qagħad fuq is-siġġu tal-ħaqq, martu bagħtet
tgħidlu: M'għandikx ikollok x'taqsam ma' dak ir-raġel
ġust: għax jien batejt wisq illum f'ħolma minħabba fih.
20 Iżda l-qassisin il-kbar u x-xjuħ dawru l-ġemgħa tan-nies
biex jitolbu għal Barabba, u jeqirdu l' Ġesù. 21 Il-gverna-
tur wieġeb u qalilhom: Lil min mit-tnejn tridu li nitilqil-
kom? Qalu: Barabba.
22 Pilatu qalilhom: X'nagħmel mela b'Ġesù li jgħidulu
Kristu? Qalu lkoll: Ħa jkun imsallab. 23 U l-gvernatur
qal: Għaliex, x'deni għamel? Imma huma aktar bdew
igħajtu, billi jgħidu: Ħa jkun imsallab. 24 Meta Pilatu ra li
ma jista' jagħmel xejn, imma aktarx li kienet qiegħda tqum
għagħa, ħa l-ilma, u ħasel idejh quddiem il-ġemgħa tan-nies,
hu u jgħid: Jien m'għandi ebda ħtija fid-demm ta' dar-raġel
ġust; araw intom. 25 Imbagħad in-nies kollha wieġbu, u
qalu: Demmu fuqna, u fuq uliedna.
26 Imbagħad telqilhom 'il Barabba: u wara li sawwat
'l Ġesù, tah biex ikun imsallab.
27 Imbagħad is-suldati tal-gvernatur ħadu 'l Ġesù
fil-pretorju, u ġemgħu madwaru il-qatgħa kollha tas-
suldati. 28 U neżżgħuh, u qiegħdu fuqu kappa tal-porpra.
29 U wara li dafru kuruna tax-xewk, qegħduha fuq rasu, u
qasba f'idu l-leminija: u niżlu għarkobbtejhom quddiemu,
u daħku bih, huma u jgħidu: Is-sliem, Sultan tal-Lhud!

30 U besqu fuqu, u ħadu l-qasba, u sawtuħ fuq rasu.
31 U wara li ddieħku bih neħħew minn fuqu l-kappa, u
libbsuh ħwejġu, u ħaduh biex isalbuh.
32 U huma u ħerġin, sabu raġel minn Qireni, jismu
Xmun: lilu ġiegħlu jarfa' s-salib. 33 U meta waslu f'post
igħidulu Golgota, jiġifieri, post il-qorriegħa, 34 Tawh
jixrob ħall imħallat bl-imrar: u meta daqu, ma riedx jixrob.
35 U sallbuh u qasmu ħwejġu, billi lagħbuhom bix-xorti:
biex iseħħ dak li ntqal mill-profeta: Qasmu ħwejġi
bejniethom, u fuq ħwejġi tefgħu x-xorti. 36 U qagħdu
bil-qiegħda hemm igħassulu; 37 U qegħdulu miktuba fuq
rasu l-ħtija tiegħu: DAN HU ĠESÙ SULTAN IL-
LHUD. 38 Imbagħad kienu imsallbin miegħu żewġ
ħallelin, wieħed fil-lemin, u wieħed fix-xellug. 39 U dawk
li kienu jgħaddu kienu jgħajruh, huma u jċaqilqu rashom,
40 U jgħidu: Int li tħott it-tempju, u tibnih fi tlitt ijiem,
salva lilek innifsek. Jekk int l-Iben t'Alla, inżel mis-salib.
41 Hekk ukoll il-qassisin il-kbar kienu jiddieħku bih, ma'
l-iskribi u max-xjuħ, u jgħidu: 42 Salva oħrajn; lilu nnifsu
ma jistax isalva. Jekk hu s-Sultan ta' Iżrael, ħa jinżel issa
mis-salib, u nemmnuh. 43 Hu fada f'Alla; ħa jeħilsu issa,
jekk iridu: għax hu qal: Jien l-Iben t'Alla.
44 Il-ħallelin ukoll, li kienu mislubin miegħu, żebilħuh.
45 Issa mis-sitt siegħa kien hemm dlamijiet fuq l-art
kollha sad-disa' siegħa. 46 U madwar id-disa' siegħa Ġesù
għajjat b'leħen qawwi, billi qal: Eli, Eli, lama sabachthani?
li tfisser: Alla tiegħi, Alla tiegħi, għaliex ħallejtni?
47 X'uħud milli kienu qegħdin hemm, meta semgħu dan,
qalu: Dal-bniedem qiegħed isejjaħ 'l Elija. 48 U minnufih
wieħed minnhom ġera, u ħa sponża, u mlieha bil-ħall, u
qiegħdha fuq qasba, u tah jixrob. 49 L-oħrajn qalu:
Stenna: ħa naraw jekk jiġix Elija jsalvah.
50 Ġesù, wara li raġa' għajjat b'leħen qawwi, radd ruħu.
51 U, ara, l-istar tat-tempju ċċarrat f'biċċtejn minn fuq
s'isfel, u l-art theżheżet, u l-blat inferaq; 52 U l-oqbra

nfetħu; u ħafna iġsma tal-qaddisin li kienu reqdin qamu.
53 U ħarġu mill-oqbra wara l-qawmien tiegħu, u daħlu
fil-belt imqaddsa, u dehru lil ħafna. 54 Issa meta ċ-ċentur-
jun, u dawk li kienu miegħu jgħassu 'l Ġesù, raw it-theżhiż
ta' l-art, u l-ħwejjeġ li kienu ġraw, beżgħu wisq, u qalu:
Tassew dan kien l-Iben t'Alla.

55 U kien hemm ħafna nisa fil-bogħod jaraw, li kienu
ġew wara Ġesù mill-Galilija, biex jieqfu miegħu: 56 Fosthom
kienet Marija Maddalena, u Marija omm Ġakbu u Ġożè,
u omm ulied Żebedew. 57 X' ħin sar fil-għaxija, ġie raġel
għani minn Arimatija, jismu Ġużepp, li kien hu wkoll
dixxiplu ta' Ġesù: 58 Dan mar għand Pilatu, u talab
il-ġisem ta' Ġesù. Imbagħad Pilatu amar li l-ġisem ta'
Ġesù jingħata. 59 U meta Ġużepp ħa l-ġisem, geżwru
f'biċċa tal-għażel nadifa. 60 U qiegħdu fil-qabar ġdid
tiegħu stess; li kien ħaffer fil-blat: u gerbeb ġebla kbira
quddiem il-bieb tal-qabar, u telaq. 61 U kien hemm
Marija Maddalena, u Marija l-oħra, bil-qiegħda biswit
il-qabar.

62 Issa l-għada, li kien wara l-jum tat-tħejjija, il-qassisin
il-kbar u l-Fariżej ġew flimkien għand Pilatu, 63 Igħidu:
Sinjur, aħna niftakru li dak il-qarrieq qal, meta kien għadu
ħaj: Wara tlitt ijiem inqum. 64 Amar mela li l-qabar
ikun imħares sat-tielet jum; li ma jiġux id-dixxipli tiegħu
bil-lejl, u jisirquh, u jgħidu lin-nies: Qam mill-imwiet:
u l-aħħar qerq ikun agħar minn ta' l-ewwel. 65 Qalilhom
Pilatu: Għandkom il-għassa: morru, għassuh kif tafu. 66
Marru mela, u għalqu l-qabar tajjeb, billi issiġillaw il-ġebla,
u ħallew il-għassa.

28 Tard fil-jum tas-Sibt, meta kien qiegħed jisbaħ
fl-ewwel jum tal-ġimgħa, ġiet Marija Maddalena u
Marija l-oħra, biex jaraw il-qabar.

2 U, ara, kien hemm theżhiża kbira ta' l-art: għax anġlu
tal-Mulej niżel mis-sema, u ġie u qaleb il-ġebla mill-bieb, u

qagħad bil-qiegħda fuqha. 3 Wiċċu kien donnu berqa, u
libstu bajda bħas-silġ: 4 U bil-biża' tiegħu l-għassiesa
triegħdu, u saru qishom mejtin.
5 U l-anġlu wieġeb u qal lin-nisa: La tibżgħux: għax
jien naf li qegħdin tfittxu 'l Ġesù, li kien imsallab: 6 Mhux
hawn: għaliex qam, bħal ma qal. Ejjew, araw fejn kien
qiegħed il-Mulej. 7 U morru malajr, u għidu lid-dixxipli
tiegħu li qam mill-imwiet; u, ara, hu jmur qabilkom fil-
Galilija; hemm tarawh: ara, jien għidtilkom.
8 U telqu malajr mill-qabar b'biża' u b'ferħ kbir: u
marru jiġru jħabbru lid-dixxipli tiegħu. 9 U huma u sejrin
biex igħidu lid-dixxipli tiegħu, ara, Ġesù ltaqa' magħhom,
u qalilhom: Is-sliem għalikom. U resqu, u qabdulu
riġlejh, u qimuh. 10 Imbagħad qalilhom Ġesù: La
tibżgħux: morru ħabbru l-ħuti biex imorru fil-Galilija, u
hemm jarawni.
11 Issa meta kienu sejrin, ara, x'uħud mill-għassiesa ġew
fil-belt, u ħabbru lill-qassisin il-kbar il-ħwejjeġ kollha li
kienu ġraw. 12 U wara li nġemgħu max-xjuħ, u ftiehmu,
taw bosta flus lis-suldati, 13 Billi qalulhom: Għidu li
d-dixxipli tiegħu ġew bil-lejl, u serquh aħna u reqdin.
14 U jekk dan jiġi f'widnejn il-gvernatur, aħna ndawruh, u
lilkom neħilsukom mill-inkwiet. 15 Għalhekk ħadu l-flus,
u għamlu kif kienu mgħallmin. U dal-kliem għadu
mxerred fost il-Lhud sal-lum.
16 Imbagħad il-ħdax-il dixxiplu marru fil-Galilija, fuq
muntanja fejn Ġesù kien qalilhom. 17 U meta rawh
qimuh: iżda wħud tħassbu.
18 Resaq Ġesù u kellimhom, billi qal: Kull setgħa hi
mogħtija lili fis-sema u fl-art. 19 Morru mela, u għallmu
l-ġnus kollha, u għammduhom fl-Isem tal-Missier, u ta'
l-Iben, u ta' l-Ispirtu s-Santu: 20 U għallmuhom iħarsu
kulma amartkom: u, ara, jien dejjem magħkom, sa tmiem
id-dinja. Amen.